

If undelivered return to:
"GLASILO K. S. K.
JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription rate:
For members yearly \$1.20
For non members \$2.00
Foreign Countries \$3.00
Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člana, na leto\$1.20
Za nečlane\$2.00
Za inozemstvo\$3.00
NASLOV
uredništva in upravnitva je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 39. No. 39.

JOLIET, ILL., 27. SEPTEBRA (SEPTEMBER) 1922.

Leto VIII. — Volume VIII

TURKI SE BLIZAJO CARIGRADU.

Carigrad, 25. sept. — Angorska vlada uradno naznanja, da sta dve turški diviziji kavalarije z 3000 možmi zasedli važno postojanko Eren Kead v nevtralnici coni, ležeči komaj dobro miljo od dardanelske ožine v bližini Chanaka.

Takoj zatem je angleški general Harrington obvestil poveljnika Kemalstov, da naj se s svojo armado z onega mesta umakne, če ne bodo pričeli Angleži nanjo streljati. Hamid Bey je nato Harringtonu odgovoril, da so Turki ono postojanko zasedli še predno jim je došlo svarilo zaveznikov.

Panika v Carigradu.

Carigrad, 25. sept. — V glavni sredini mesta na Pera cesti je danes izbruhnil požar, ki se z veliko naglico širi dalje. Ljudstva se je oprijela panika, da beži iz mesta na varno.

Zavezniki vabijo Turke na posvetovanje.

Pariz, 23. septembra. — V svrhu poravnave turškega spora je zavezniški svet povabil turško vlado na posebno mirovno konferenco v Benetke. Na tej konferenci bodo zastopani osem držav: Anglija, Francija, Turčija, Italija, Grška, Japonska, Rumunska in Jugoslavija.

Trdovratni Turki.

Carigrad, 25. sept. — V odgovor na povabilo zaveznikov glede nameravane mirovne konference se je Hamid Bey v imenu turških nacionalistov izjavil, da se Turki te konference ne bodo vdeležili, ker ne odobravajo gotovih pogojev. Turki se nočejo umakniti iz svojih sedanjih mest ob marmorskem obrežju in v Traciji. Dalje zahtevajo Odrin in vrhovno nadzorstvo nad Carigradom. Glede Carigrada je Turčija pri volji dovoliti prosto vožnjo čez dardanelsko ožino vsem svetovnim narodom, torej tudi Rusom in Bolgarom, kar pa zavezniki ne odobravajo.

Turčija se z vsemi silami pripravlja na to, da dobi nazaj vse svoje ozemlje katero je lastovala pred svetovno vojno.

V svrhu te doseg je pripravljena napovedati sveto vojno.

Iz Smirne se poroča, da ognja še niso zadušili. Nad 60,000 kristjanov je brez strehe, brez pomoči in brez hrane.

Prevarana Anglija.

Carigrad, 25. sept. — Turki se bodo zopet vrnili v Evropo in zasedli Carigrad, navzlic odločnemu protestu od strani Anglije.

Ker se zavezniki nočejo ponovno igrati z ognjem, bo torej ostala sama Anglija na cedilu.

Zavezniki (brez Anglije) so že odobrili načrt, naj se Carigrad, Odrin in Istočno Tracijo do reke Marice izroči zopet Turkom, ko bo enkrat posredni demobilizacijska cona na grški in bolgarski meji dočlena.

Naperjenost proti justičnemu tajniku.

Washington, D.C., 22. sept. — Dasiravno je kongresnik Keller iz Minnesote nedavno v kongr. zbornici zahteval odpočitje justičnega tajnika Daughertyja, ker svojega urada pravilno ne opravlja, se je Kellerju v tej zadevi pridružil še kongresnik Woodruff iz Michigana.

Pri prihodnjem zasedanju meseca decembra bosta oba v zbornici nastopila z dokazi, da je Daugherty vedoma ščitil vojne dobičkarje, in da mora na podlagi te obtožbe takoj odstopiti.

Harding hvali dobroščnost katoličanov.

Povodom otvoritve Narodne konference katoliških dobrodelnih zavodov in družb, priče dne 18. sept. t. l. v Washingtonu, je predsednik Harding poslal škofu T. J. Shahanu pismo sledeče vsebine: "Iz dna srea želim Vašim zborovalec največ uspeha, kajti delovanje te katoliške organizacije mi je že več let dobro znano. Jaz mislim, da sposobnost in praktična izvrševanje dela človekoljubja v naši deželi tvori neovrgljive dokaze o humaniteti, ki je najlepša čednost Amerikancev."

Rekordni polet čez kontinent.

Dne 4. sept. t. l. ob 10:03 zvečer iztočni čas, je ameriški poročnik James H. Doolittle s svojim Haviland aeroplanom zapustil Pablo Beach blizu Jacksonville, Fla., ter prispel drugi dan ob 5:34 popoldne (zapad. čas) v San Diego, Cal. Na svojem poletu čez 8 držav se je ustavil samo enkrat za 1 uro 13 minut v San Antonio, Tex., da si je nabavil gazolina za stroj.

Ker znaša razdalja med Jacksonville, Fla., in San Diego, Calif., 2275 milj, je rabil letalec za to dolgo zračno progo samo 22 ur in 31 minut; odštevši njegov počitek v San Antonio, Tex., pa samo 21 ur in 18 minut, kar znaša okrog 100 milj na uro, oziroma 1 miljo in 2-3 vsako minuto.

Davek na dobro pivo.

Washington, D.C. 22. sept. — Danes je kongresnik Brennan iz Michigana v kongresni zbornici predložil svoj zakonski načrt, da naj Združene države zopet dovolijo varenje in prodajo 5. odstot. piva na katero naj bi bil naložen poseben davek. S tem davkom, ki je izračunan na pet milijonov dol. letno, naj bi se plačevalo vojaški bonus, katerega je te dni predsednik Harding vetiral. Brennanova resolucija dalje določa, da naj ima vsaka posamezna država pravico regulirati prodajo take vrste piva.

Novi jugoslovanski poslanik.

New York, N. Y., 22. sept. — Danes je prispel semkaj iz Belgrada novoimenovani poslanik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Dr. Anton Trešić Pavičić, ki je rodom Hrvat.

POGREB ŽRETEV ARGONAUT RUDNIKA.

Jackson, Calif., 22. sept. — Danes se je vršil tukaj pogreb 46 rudarjev, katere so te dni iz Argonaut zlatega rudnika prinesli na površje. Dasiravno je znano, da je bilo za časa katastrofe v rudniku 47 rudarjev, trupla Wm. Fessela do danes še niso našli. Rešilno moštvo je mnenja, da je bil Fessel oni rudar, ki je na listi papirja zapisal zadnjo vest umirajočih: "Ura je 3. Plin še vedno prihaja. Morali bomo umreti," na kar je stekel v kak drugi stranski rov na varno. Ni pa upanja, da bi dobili še živga, kajti katastrofa se je pripetila še 27. avgusta.

Za časa pogreba nesrečnih rudarjev so bile tu vse trgovine zaprte in ves promet je počival. Spreveda se je udeležilo na tisoče oseb od blizu in daleč. Trupla mrtvecev so bila prepeljana v tri razne cerkve: 27 v katoliško, 8 v protestantovsko, 11 pa v pravoslavno; tako so jih tudi položili k večnemu počitku na tri razna pokopališča.

Da se odpomore preostalim družinam ponesrečenecv, bo skrbela država, ker so bili vsi pri nji zavarovani; poleg tega se pa zanje nabira še širok Kalifornije posebne prostovoljne doneske.

Novi znak dem. stranke.

St. Louis, Mo., 24. sept. — Na tu se vršečem zborovanju državnega eksekutivnega odbora demokratov je bila sprejeta resolucija za uvedbo novega znaka te politične stranke. Kakor znano, so imeli demokrate doslej podobo osla za svoj znak, zanaprej je pa določen znak z boginjo Svobode.

Čedna policija!

Bloomington, Ind., 22. sept. — Včeraj so bili aretirani trije tukajšnji policaji, ker so ponoči vdrl v neko trgovino in odnesli tri velike šunke. Aretiranci so: polic. kapitan O. Thomas, nočni stražnik W. Farr in detektiv C. Harris; slednji je sin policijskega načelnika. Vsi obtoženci so stavljeni pod \$1000.— varščine.

Dobrodelnost K. of C.

Minulo poslovno leto je izdal znani red Kolumbovih Vitezov \$2,748,206 v dobrodelne svrhe za doslužene ameriške veterane (vojake). Največ tega denarja se je vporabilo za izobrazbo. Tako je navedena največja katoliška podporni organizacija izdala \$954,891 samo za brezplačne obrtne (strokovne) šole, kamor lahko zahaja nad 70,000 veteranov; podrejena društva K. C. so pa iz svojih lastnih blagaj prispevala \$308,578 za vzdrževanje svojih lastnih obrtnih šol. Za bolane in pohabljenе vojake je red Kolumbovih Vitezov izdal \$904,000; ta znesek je bil razdeljen med 350 bolnišnic širom dežele.

La Follette, predsedniški kandidat.

Madison, Wis., 23. sept. — Na tu se vršeči konferenci neodvisne in farmerske stranke je bila soglasno sprejeta resolucija postaviti senatorja La Folletteja za predsedniškega kandidata pri prihodnjih glavnih volitvah. V to svrhu se bo širok države Wisconsin ustanovilo posebne La Follette agitacijske klube.

Vojaški bonus propadel.

Washington, D.C., 20. sept. — Ker je včeraj predsednik Harding vojaški bonus vetiral iz razloga, da vlada nima zadosti denarja v to svrhu, je bila predloga bonusa ponovno stavljena v senatu in kongresu. Kongresna zbornica je opetovano glasovala za sprejem bonusa z 258 proti 54 glasovi, v senatu je pa zakonski načrt propadel za 4 glasove. Zanj je glasovalo 44 senatorjev, proti pa 28.

Zasedanje kongresa in senata bo dne 22. t. m. odgodeno vsled bližajočih se novembrskih volitev.

Šest avijatikov ubitih.

Mineola, N.Y., 23. sept. — Na tukajšnjem Michellovem vežbališču se je danes popoldne pripetila velika nesreča. Ko je poročnik R. E. Davis s petimi vojniki v aeroplanu delal poskusne vaje, je letalo z veliko silo tresčilo na tla; vseh šest avijatikov je bilo na mestu mrtvih.

5 rudarjev ubitih.

Charleston, W. Va., 24. sept. — V Glenn Rogers rovu, nedaleč od tukaj, se je danes pripetila velika nesreča. Ko so iz premogovnika dvigali kamenje, se je dvigalna priprava utrgala in padla nazaj, v 700 čevljev globoki rov, kjer je stalo pet rudarjev. Kamenje je priletelo nanje s tako silo, da je bilo vseh pet do cela zmečkanih.

Želja umirajočega dečka.

Chicago, Ill., 24. sept. — Ko se je včeraj nekaj otrok igralo na progi North Western železnice blizu zapadne Van Buren ceste, ni pri tem zapazil prihajajoče lokomotive 11 letni Clarence Williams. Lokomotiva mu je na mestu odtrgala obe nogi. Ko so ponesrečenega dečka pobrali in odvedli v bližnjo bolnišnico, so bile njegove zadnje besede: "Nikar ne povejte tega moji materi!" Deček je pri prihodu v bolnišnico umrl.

Stroški vzdrževanja prohibicije.

Washington, D. C., 24. sept. — Prohibicijski komisar Haynes bo te dni naprosil vlado, da naj mu da \$9,125,000 na razpolago za vzdrževanje prohibicije tekom prihodnjega fiskalnega leta. Lansko leto so bili ti stroški skoro za 2 milijona dolarjev manjši. (Op. stavka. Te milijone bodo morali prispevati davkoplačevalci, poleg tega pa še jezo trpeti: Živimo pač v deželi — svobode!)

NOVA POSTAVA ZA ŽENSKO.

Washington, D.C., 22. sept. — Predsednik Harding je danes podpisal novo Cablovo postavo, tikajočo se neodvisnosti državljanstva omoženih žensk. Doslej je bila navada, da je vsaka inozemka, poročena s pristnim ali naturaliziranim Amerikancem na dan poroke tudi postala ameriška državljanica; zanaprej pa ne bo več tako. Vsaka taka žena bo morala vložiti prošnjo za drugi papir in čakati eno leto na naturalizacijo. Pri končnem zaslišanju bo morala istotako pred sodnikom prestati skušnjo, kakor moški. Prošnje za prvi papir ji torej ne bo treba vlagati.

Ako se kaka tu živeča inozemka poroči z nedržavljanom (inozemcem) in ima ta žena morda že drugi papir; vsled te poroke ameriškega državljanstva ne izgubi. Za slučaj pa, da drugega papirja še nima, lahko istega vzame, če ravno se njen mož noče naturalizirati.

Nova postava dalje določa, da Amerikanka, poročena s kakim inozemcem svoje državljske pravice nikdar ne izgubi. To se iz vrši le v slučaju, če se taka žena naravnost odpove amerškemu državljanstvu.

60-letni novomašnik.

Washington, D. C., 22. sept. — V škofijski katedrali v Savannah, Ga., bo letos dne 18. okt. v mašnika posvečen šestdesletni bogoslovec Edward Dwyer; posvetil ga bo škof M. J. Keyes.

Ze sivolasi novomašnik E. Dwyer je že l. 1876 obiskal tamnošnje semenišče, vendar svojih studij ni dovršil, ampak se je posvetil trgovskemu stanu na željo staršev. Dwyer se je kasneje poročil in ima enega, že odraslega sina, žena mu je pa nedavno umrla. Ker se mu je pa že na stara leta zopet zbudila želja po duhovskemu stanu, mu je biskop Kelly dovolil vstop v sloveči seminar sv. Vincencija, Beatty, Pa., kjer je navedeni 60 letni bogoslovec letos svoje študije dovršil. Na dan njegove nove maše bo pri tej redki slovesnosti pristen njegov sin in številno njegovih drugih sorodnikov ter prijateljev.

Ločitev cerkve od države na Češkem.

Praga. — Prosvedno ministrstvo je izdelalo načrt zakona o ločitvi cerkve od države. Zakonski načrt bo takoj po parlamentarnih počitnicah predložen narodni skupščini. V glavnem obsega sledeče tri točke: Uporaba cerkva i pokopališč, odprava mnogih praznikov med njim vseh Marijinih praznikov in ureditev pravnega razmerja redovnikov in redovnic. Glasom te določbe ne bodo smeli o redovnikih in redovnicah ter o njihovem premoženju nič več odločevati njihovi nadležniki, če se nahajajo v kaki tuji državi.

Sloveči rokoborec Carpentier premagan.

Pariz, 24. sept. — Med svetovno znanim atletom Georges Carpentierjem in zamorecem Siki iz Afrike se je danes v tem mestu vršila rokoborba za prvenstvo. Zamorec je Carpentierja premagal že v šestem spopadu. Borba je bila tako huda, da ima Carpentier pokvarjeno čeljust, ves obtolčen obraz in dva zlomljena prsta na rokah. Zdravniki so premaganega Carpentierja še le po preteku treh ur spravili zopet k zavesti.

Te znamenite borbe se je vdeležilo na Buffalo štadiju okrog 60,000 gledalcev.

Tiskanje papirnatega denarja na Nemškem.

Vsled vedno večjega padanja valute nemških mark, postaja tudi cirkulacija papirnatega denarja na Nemškem vedno večja. Dasiravno delajo v državni tiskarni noč in dan in natiskajo vsakih 24 ur za tri milijarde mark, še to ne zadostuje komaj polovični dnevnih zahtevi. Vse to povzroča, da niti največje banke ne izvršujejo izplačil v gotovini, ampak dajejo za večje zneske svoje čeke.

Meseca julija letos se je v Berlinu izdalo vsak teden za šest milijard mark novih bankovcev; avgusta je ta svota že narasla na 500 milijonov dnevnost, danes se tiska pa vsak dan že na tri milijone mark.

Umrl pod križem vrh gore.

Dne 4. sept. t. l. je našla neka družba turistov v gorovju na Benediktinski steni, nedaleč od Monakovega trupla najbolj slovečega bavarskega kiparja Kaindla. Navedenec je skoro vsako leto privedil izlet na kako goro, ker je bil velik prijatelj narave; letos ga je pa pri tem vrh planine dohitela nepričakovana smrt; umrl je hipno, zadet od srčne kapi.

Ko je dospela navedena družba hribolazcev na vrh Benediktinske stene, je našla na svoje veliko začudenje mrtvega Kaindla, klečečega pod velikim lesenim križem. Glava mu je bila naslonjena na podstavek križa, med tem ko je z rokami objemal križ. Domneva se, da je Kaindl, takoj, ko mu je postalo slabo priplezal do onega križa in ondi umrl.

Sv. Oče hvali Amerikance.

Dne 18. sept. se je mudil v Rimu ameriški časnikar John H. Perry; pri tej priliki ga je sprejel papež Pj. XI. v avdijenco in se je o Amerikancih sledeče izrazil:

"Mi ljubimo Ameriko in tako bi jo moral ljubiti ves svet, kajti v težkih in hudih časih je Amerika človeštvu dosti pomagala in storila vso svojo dolžnost. Upajmo, prosimo in pričakujemo, da bo velika Amerika še v bodoče tako plemenito izvrševala svoje človekoljubno delo, kot v prošlosti. In če se bo ravnala po tem načinu, ne moremo še več od nje pričakovati."

Društvena naznanila in dopisi

Vabilo na sejo društva sv. Jožefa št. 2, Joliet, Ill.

S tem uljudno prosim in vabim člane našega društva, da se izvolijo polnoštevilno udeležiti prihodnje tričetrtletne seje v nedeljo, dne 1. oktobra ob pol 2. uri popoldne v navadnih prostorih.

Sobratih pozdrav.

John Plut, tajnik.

Društvo sv. Jurija št. 64, Etna, Pa.

S tem naznanjam vsem članom našega društva sklep zanjne seje z dne 10. sept. t. l. da se bodo društvene seje od zdaj naprej vršile vsako drugo nedeljo v mesecu in to ob 9. uri popoldne, in ne več popoldne kot dosedaj. Tako bo dana prilika, da lahko vsak član plača svoje asesmente ko gre od sv. maše ob 8. uri, ali pa gre do k gre k deseti sv. maši.

Prosim torej vse člane, da si to zapomnijo in se seje vdeležijo ob 9. uri zjutraj.

Dalje poročam, da je naše društvo zaključilo glede prošnje strajkujočih premogarjev, da društvo plača asesment za vsakega stavkujočega člana, spadatajočega v naše društvo in sicer tako dolgo, dokler ne bo stavka končana.

Tudi naznanjam vsem članom, da bo naše društvo obhajalo dvajsetletnico svojega obstanka dne 14. oktobra t. l. to bo na soboto zvečer. V to svrhu se bo vršil banket, katerega se morajo vdeležiti vsi člani s svojimi družinami, posebno pa še z Mladinskim oddelkom, ki šteje 60 mladih članov.

Ker je dvajsetletnica obstanka društva za nas vse velikega pomena, Vas že danes uljudno vabim in prosim, da se tega banketa vsi, brez izjeme gotovo udeležite. Dajmo osobito našim mladim članom (Mladinskemu oddelku) s tem lepo priliko, da se bodo še pozna leta spominjali dvajsetletnice obstanka društva sv. Jurija št. 64. Danes čez dvajset let bo gotovo že marsikdo od nas za vedno slovo vzel od društva in Jednote, ker ga ne bo več med živimi.

K sklepu še enkrat vabim vse naše člane in članice, vdeležite se tega slavnostnega banketa. Na veselo svidenje dne 14. okt. v Hrvatsko-Slovenskem Domu na 28. Bridge St. Etna, Pa.!

John Skoff, tajnik.

Iz urada dr. sv. Srca Marije, št. 86, Rock Springs, Wyo.

Tem potom se naznanja članicam omenjenega društva, da se mesečne seje zopet vršijo vsako drugo nedeljo ob 2. uri popoldne, namesto ob 7 uri zvečer. To je bilo sklenjeno na redni mesečni seji dne 10. septembra.

Upam, da se bodo članice udeleževale sej v obilnem številu.

S sosesrskim pozdravom.

Johana Ferlic, tajnica.

Ponosno društvo.

Tajnik društva "Friderik Baraga" št. 93 v Chisholm, Minn., nam poroča, da je navedeno društvo tekoči mesec sprejelo v svoj Mladinski oddelk dva nova člana enakega imena in enake starosti. To sta prva dvojčka Bernard B. Baraga in Vincenc V. Baraga. Dne 20. septembra sta dopolnila eno leto starosti; za spomin in za darilo ju je dala njuna mati vpisati v Mladinski oddelk, kamor že spadajo trije njeni brate in ena sestra. Ta slučaj je zaradi tega zanimiv in izjemen, ker sta dvoj-

čka Baraga pristopila k društvu Baraga.

Kaker znano, nosijo vsa krajevna društva K. S. K. J. ime na svetnikov in svetnic, samo društvo št. 93 si je izbralo ime slovečega indijanskega misijonarja in prvega ameriškega slovenskega škofa, pok. Rt. Rev. Friderik Baraga.

Phillips, Wis.

Ker se nikdar nič ne sliši od naše naselbine, hočem jaz napisati par vrstic.

Letina je tukaj lepa in izobirna; je vsega v izobilju. — Ker sem brala nedavno v "Glasilu," da imajo Willardčani precej visoke solnčnice, jih mi v tej zadevi gotovo prekašamo. Na našem vrtu raste solnčnica, ki je dvanaest in pol (12½) čevljev visoka od tal do vrha in ima 53 rož na sebi.

Letos so v tej okolici raznovrstne jagode osobito obrodile. — Nekateri pravijo, da tukaj pri nas nič ne raste. To ni res. Naši farmerji sejejo vse od kralja, kakor v stari domovini. Gotove vrste prideliki tukaj celo boljše obrodijo kot drugod. Slovenskih družin je pri nas samo par; večina so Čehi in Slovaki, ter še nekaj drugih mešanih narodov. Pri nas je osobito fino zdravje podjetje, svež zrak, in dobra pitna voda in tudi farme so še precej po ceni.

S pozdravom do vseh slovenskih farmerjev širom držav.

Ana Retel,

R. 3. Box 115.

Phillips, Wis.

POPRAVEK.

V predzadnji številki "Glasila" se je v uradnem Finančnem poročilu K.S.K. Jednote za mesec avgust urinila neljubna pomota s tem, da je bilo v označenem poročilu društvo "Friderik Baraga" št. 93, v Chisholm, Minn. izpuščeno. To društvo je plačalo za asesment meseca avgusta t. l. \$184.48.

Uredništvo.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Ker nam več tajnikov (ic) pošilja posamezne premembe naslovov članov v pismih, prosimo iste, da naj vporabljajo v bodoče zato primerne karte (dopisnice). Na vsaki karti je prostora za pet prememb. Ne delajte si nepotrebnih stroškov in dela. Karta vas ne velja nič, razen 1c, znamke za poštuno; društveni papir in kuverta je treba plačati, tako tudi znamko za 2c.

Nekateri nam pošiljajo tudi izpolnjene karte v kuvertah; tudi to je nepotrebno izvemšiti, če jih ni več skupaj.

Ako imate več dopisnic (kart) za premembe naslovov v zalogi, pišite na upravišče, pa jih boste dobili.

Lokalne vesti.

— Komaj se je zopet pričelo šolsko leto, že je postal eden izmed učencev v Jolietu žrtev neprevidnosti na cesti, s tem da ga je povozil avtomobil.

Ko se je predzadnji četrtek popoldne, dne 14. t. m. domov vračala mladina naše slovenske farne šole, je sredi Ruby St. mosta priletel 9 letni Frank Videtič pred nek avtomobil, ki ga je na mestu usmrtil; nesrečnemu dečku je zlomilo tilnik in vsa rebra. Kakor očividci zatrjujejo, je pri tem fant neprevidno postopal s tem, da je stekel čez sredino mosta, ki ni za pešce; radi tega je koronerska porota vznika tudi popolnoma oprostila.

Večkrat opazujemo naše slo-

venske šolarje, ki tekaajo in se igrarajo sredi ceste vračujoči se domov ali pa gredo v šolo. Stariši bi morali na to svoje otroke posebno opozoriti, da naj ne hodijo po sredi ceste, tako tudi ne po sredi Ruby St. mosta, ampak pri strani po tlakih. Dobro bi tudi bilo, da se cerkveni odbor obrne na mestno šolsko oblast za nabavo varnostnih tabel v bližini šole, kakoršne je nedavno mesto postavilo pred vse javne šole. Mislimo, da 820 otrok naše farne šole sv. Jožefa zasluži, da bi se postavilo dvoje varnostnih tabel za avtomobiliste. Saj so vendar tudi ti otroci vedno v nevarnosti na cesti in njih stariši plačujejo tudi visoke mestne davke!

— Kakor se nam poroča, bo društvo sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. priredilo letos na Martinovo nedeljo (12. nov.) zanimivo burko "Lumpacij Vagabund". Ta dan bo zopet smešana v "Slovenia" dvorani, kajti glavne vloge te igre so razdeljene med najboljše igralce.

— Naš g. župnik, Rev. John Plevnik, ki se mudi že več tednov na obisku v stari domovini, se vrača zopet nazaj. V Joliet ga pričakujemo prihodnji četrtek ali v petek. Radovedni smo pač, kaj nam bo o sedanjih razmerah v Jugoslaviji povedal?

— V jolietški naselbini gotovo še vsem dobroznani rojak in sobr. John Sobotnik, ki je pred 16 meseci odpotoval v svoj rojstni kraj, Loko pri Zidanem mostu, se je Jugoslavije že tudi naveličal in se zopet vrnil minulo soboto v našo središče. S sabo je pripeljal svojega 12 letnega sinčka edinca, Edvarda. Br. Sobotnik rad pripoveduje kako kruto vladajo Srbi v naši divni Sloveniji; ki bodo sčasoma slovenski jezik do cela zatrli. V ljudskih šolah je srbsčina vpeljana kot obvezni predmet, da se morajo mali abecedarji učiti starokopitne cirilice. Ljudstvo strahuje žandarmerije in financarji hujše, kot za časa gnile Avstrije. Brat S. je plačal za karto do New Yorka K 36.000 ali \$105; v Beljaku je dobil za en dolar 70.000 avstrijskih kron. Br. Sobotniku kličemo: Dobrodošel zopet v našo naselbino!

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z globoko potrjim in žalostnim srcem naznanjamo vsem svojim sorodnikom prijateljem in znanec, da je naša ljubljena hčerka in sestra

Karolina Katich

dne 15. avgusta t. l. previdena s sv. Zakramenti v Gospodu zaspala v svoji mladi cvetoči starosti 17. let.

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem našim častitim duhovnikom, ki so jo hodili obiskovat in tolažiti v dnevih njene mučne bolezni. Hvala dr. sv. Štefana št. 1, K.S.K.J. in Marijini Družbi, kamor je pokojnica spadala, za lepo spremstvo pri pogrebu. Hvala vsem številnim prijateljem in znanec, ki so jo hodili tolažiti in obiskovat v njeni bolezni. Hvala cerkvenemu pevskemu zboru za ganljivo žalostinko pred sv. mašo in po sv. maši zadušnici. Prisrčna hvala vsem onim, ki so jo prišli kropiti in ki so se udeležili pogreba.

Iskrena hvala tudi vsem onim, ki so darovali cvetlice in krasne vence. Ti so bili: Marijina Družba, družina Frank Retel, družina Breclnik in Skerlep, Mr. Math Tomše, družina

John Kovach, družina Frank Gerbais, družina Frank Gril, družina Stefančič, družina Peter Ziarko, in uposljenec C.B. & A.R.E.

In lepo se zahvaljujemo tudi K.S.K.J. za tako hitro izplačano posmrtnino in jo priporočamo vsem tistim kateri še ne spadajo k nji, ker ona je dobra in skrbna naša podporna mati.

Vsem skupaj najlepša hvala in vsem naj vsegamogočni Bog stotero povrne in poplača.

Pogreb se je vršil po katoliških obredih dne 18. avgusta 1922.

Ti pa preljubljena in od nas nikdar pozabljen Karolina, počivaj v miru in veseli se nad zvezdami, tam gori med angelci. Veseli se pri Jezusu in Mariji in prosí za nas, da se ondi enkrat vsi skupaj snidemo.

Naj ti sveti večna luč in spavaj sladko ti nepozabljen naša Karolina.

Zalujoči ostali:

Frank in Ursula Katich, stariši.

Frank, John, Edvard in Louis, bratje.

Mary, Anna, in Rose sestre.

Chicago, 10. sept. 1922.

Paberki.

Amerika napreduje v vseh ozirih, celo pri novorojenčkih in otrocih, ki še ne hodijo. Iz nekega lista posnemamo čudno vest o slededih slučajih:

Zakonski dvojici Peter Zontes v Mason City, Iowa, se je dne 22. sept. t. l. narodil sinček, ki je že 5 minut po prihotu na svet dvakrat povsem jasno in umljivo zaklical svojo mater "Mati." To vest potrjuje pričujoči zdravnik Dr. J. E. Marek.

V Youngstown, Ohio ima pa družina Maks Heymana devetmesečnega sinčka Mervina, ki zna že tako izborno žvižgati, kakor kak kanarček.

Prvi se bo morda razvil v izbornega govornika, slednji pa za piskača pri kaki godbi.

Ubogi Dunajčani! Poleg mraza in lakote bodo letošnjo zimo morali trpeti še žejo. Ker je vladalo naložila K 5400 davka na liter vina, ga tamonjski gostilničarji ne bodo več prodajali.

Hude žeje pa gotovo ne bodo letos trpeli naši rojaki v Clevelandu, O. Ze danes so vinske trgovine vedno na dnevnem red. Tovarne za sode obratujejo noč in dan.—Rojaki kupujejo kar cele vinograde z grozjem.—Brata Knavs imata največji električni mlin in stiskalnico grozjda; dne 7. novembra bo pa ljudstvo glasovalo za boljše pijačo. Dobro, da kongresnik Volstead ne živi na St. Clair Ave.

Turka je pričela zopet dlan srbeti; Srba pa nova vojna skrbeti.

Prebrisani oglaševalci v Ameriki so pričeli zadnji čas delati veliko reklamo z ruskimi papirnatimi rublji, kojih se dobi sedem milijonov za en dolar! Dnevnik "Slovak v Ameriki" ponuja 100.000 rubljev nagrade za vsakega novega naročnika (\$6). 100.000 rubljev znaša torej 7 centov. Neka kompanija v Chicagu pa tudi v raznih slovenskih listih oglašuje svoje novo odvajalno zdravilo, \$1.00 steklenica. Z vsako steklenico prejme kupec 50.000 ruskih rubljev, kar tvori vrednost ¾ centa.—Ruski rublji so danes cenejši kot navadni stenski papir; za par dolarjev si lahko z njimi vse sobe okrasite.

Rusi radi zamenjajo 7 milijonov svojih ničvrednih rub-

ljev za ameriški dolar. Amerikanec ima pa rajši en svoj dolar v žepu, kakor toliko ničvrednega papirja.

V Jolietu imamo veliko tovarno makaronov, ki sleherni dan producira cel vagon (216.000 zavitek) te okusne polentarske narodne jedi. Nek uradnik označene tovarne je izračunal, da znašajo ti makaroni 4.500 milj dolžine, oziroma 23.760.000 čevljev; popolnoma zadosti, da bi jih napeljal iz San Francisca, do New Yorka in še nazaj do Jolietu.

"D. S." glasila slovenskih boljševikov v Ameriki zatrjuje, da njih rdeči bratci v Rusiji še niso nobene osebe umorili. Čudno! Urednik "D. S." je o tem bolj informiran, kot pa sama boljševiška vlada, ki je nedavno priobčila število teh nesrečnih žrtev.

V pondeljek dne 18. septembra so bili iz Milwaukee, Wis., v Jugoslavijo deportirani trije komunisti: Jurčič, Antoliš in Vujič. Urednik gorinavedenega lista "D. S." jim je v svoji tozadevni notici želel srečno pot. Če bo ameriška vlada s sodrugi in čitatelji "D. S." Slovence tako postopala, bo kmalu njen imenik članov prazen. Nič bi ne škodilo, če bi z onimi deportiranci odpotoval tudi prosvetljivi prijatelj sovjetske Rusije Novakovič.

V Braunschweigu na Nemškem, zdravniki za svoje obiske ne marajo več gotovega denarja (mark) ampak računajo za svoje delo po deset hlebov kruha. Če bi bila to tudi pri nas v Ameriki navada, bi morali zdravniki svoj honorar z avtomobili voziti.

Judje so radi tega na boljšem, ker obhajajo dvakrat Novo leto: 23. septembra in 1. januarja. Po svojem pišejo letnico 5683, po našem pa 1922, torej so za 3761 let pred nami.

Mesec vinotok se nam bliža. To naznanjajo prazni sodi od 10—50 galon, stoječi pred marsikako grocerijsko prodajalno v Jolietu. Sod za vino dobite morda še na "kredo", toda grozdič je pa treba takoj "cash" plačati, če hočete posodo z Noetovo kapljico napolniti.

K 30 LETNICI PRENOSA OSTANKOV MISIJONARJA LAVTIŽARJA.

Dne 22. septembra t. l. je poteklo 30 let odkar so na slovensen način prenesli zemeljske ostanke znanega slovenskega mučenškega misijonarja Rev. Lovrene Lavtižarja z indijanskega pokopališča v Crow Wingu, Minn. na katoliško pokopališče v Duluth.

Dasiravno smo že v II. letniku "Glasila" pričeli obširen življenjepis tega misijonarja, se nam zdi umestno, da povodom 30 letnice prenosa njegovih telesnih ostankov na pokopališče v Duluthu ta dogodek tudi bolj na obširno opišemo. Tozadevne podatke smo posneli iz starih "A. S.", katere nam je iz prijaznosti vposlal naš vneti sotrudnik Mr. Matija Pogorelec, za kar mu izrekamo zahvalo na tem mestu.

Idejo za prenos Lavtižarjevih zemeljskih ostankov in za preskrbo dostojnega nagrobnega spomenika na duluthskem pokopališču je gojil, osobito sedaj že tudi pok. Msgr. J. F. Buh. Na letnih vajah duhovnikov duluthske škofije, vršedih se koncem avgusta l. 1892 je bil izvoljen tozadevni odbor, da bi vse potrebno preskrbel. Kmalu zatem se je na-

bralo med slovenskim in drugimi duhovniki v Minnesoti znesek \$590.— v pokritje stroškov. Dan prenosa je bil določen na 22. sept. 1892. Nagrobni spomenik je veljal \$415.—, rakev \$55.— spremeljalni vozovi za duhovščino \$38.—, prevoz iz Crow Winga v Duluth in drugi stroški \$87.—

Slovesnega spreveda se je vdeležilo številno duhovnikov in občinstva. Ostanki pokojnika so bili prenešeni v škofijsko katedralo v Duluthu, kjer je Msgr. J. F. Buh daroval slovesno črno sv. mašo ob asistenci sledečih duhovnikov: Rev. Sev. Gross, Rev. Ciril Zupan, Rev. J. N. Stariha, Rev. A. Ogulin, Rev. F. Košmerl in Rev. Corbett.

Speva pogrebni pesmi so se udeležili: Rev. Bajec, Rev. Erbach, Rev. Lampe, Rev. Sehefold, Rev. Lynch, Rev. Lawlow, Rev. Mackay, Rev. Gamache in Rev. Mevel.

Govor v angleškem jeziku je imel Rev. Jakob Trobec, tedanji župnik cerkve sv. Neže v St. Paul, Minn., kasnejši škof v St. Cloud, Minn., ki danes že tudi počiva v črni zemlji. Ta govor je bil zatem priobčen v listu "The Northwestern Chronicle" in se glasi sledeče: Njih trupla so v miru pokopana, in njih ime živi od roda do roda.

"Ecclesiastic XLIV. 14.

Svet slavi one junake, ki so pripravljili iz nesebičnih nagibov n iz pravega domoljubja žrtvovati kri in življenje v obrambo domovine. Njih slavne čine povečujejo govorniki, njih srčnost opevajo pesniki. Roditelji govore o njih otrokom, da bi potomce navdušili v ljubezni do domovine, in ti pravijo o njih svojim potomcem. Njih ime je ovekovečeno v mramornatih in granitnih spomenikih. Ni je dežele in ni ga naroda brez junakov, kojih ime bi ne bilo slavnoznano in obče spoštovano. Naša ljudovlada se ponaša z mnogimi takimi junaki. Dovolite mi omeniti samo borilce, kateri so pred osemindvajsetimi leti razdrobili verige hlapčevstva, ter otehi z mnogimi dragoceni mi žrtvami zlato svobodo. Tisoč in tisoč vrlih državljanov zbralo se je na bojnem pozorišču na jugu. Poslovili so se od dragih soprog in otrok, od svojcev in prijateljev. Zapustili so za seboj vso tolažbo, ostavili so vse premoženje; dom in polje, z eno besedo, vse, kar jim je bilo drago in ljubo, ter šli so z veseljem braniti domovino. Njih geslo je bilo: "Ali zmagati, ali umreti!" — Nebrojno jih je padlo na krvavem polju in ostanki mnogih so razmetani sem in tja, na katere žarko pripeka vroče južno solnce. Vsakdo ve, kako časti hvaležni narod hrabre junake, osobito pa njih plemenite vodje. Amerika se ponaša s svojimi junaki in veli svojim sinovom, da časte padle borilce vsako leto na "Dan kincanja grobov". Mlado in staro hiti pri tej priliki na pokopališča, da okrase grobe s cveticami in venci. Peveci pojo za sveti dom padlim v čast, navdušeni govorniki oživljajo z lepimi besedami občinstvu njih junaska dejanja. No, ker so delovali in umrli za narod, živeti bodo z narodom, dokler bode živel narod.

Tudi Kristusova Cerkev ima svoje junake, ki goreče ljubijo nebesko kraljestvo, za katero so vedno pripravljeni darovati zadnjo kapljico krvi. Jurake šteje, ki zapuste vse posvetne radosti in si izvolijo revno, trudaporno in tiho življenje. Izpostavijo se tisočerm nevarnostim, da bi pridobili druge za večno kraljestvo. Sveta Cerkev ima vrle borilce, spoznavalce in mučenike. O-na ima v svoji mogočni vojni

voditelje-prvake in druge častne osebe: apostole in njih verne naslednike. V prvi vrsti pa se ponaša sveta Cerkev z neustrašenimi poslanci ali misijonarji, kateri gredo v daljne pokrajine in preiščejo najtemnejše in skoro nepristopne gozdove. Ne glede na premnoge nevarnosti hite po zmago nebeškega kraljestva, ter bijejo trd boj za Gospoda vojskineh trum in pripeljejo na stotine in stotine podanikov do zmagnosnega laborjevega vena rajske slave. Ponosna je Cerkev na slične junake, časti jih in zapoveduje svojim otrokom, da jih tudi oni dostojno prosavijo. Tak cerkven junak je Lavrene Lavtizar,

kateri je žrtvoval življenje za indijance na poslanstvu ob Rudecem Jezeru l. 1858. Ko je umrčel izvedel, da ga žele nekateri ubogi bolni Indijanci zamrznjenim jezerom, napotile je nemudoma na nevarno pot. grudna, l. 1858, na dan sv. frančiška Ksaverija. Bilo je krasno jutro, obetajoče najlepši dan. Srečno dospelši do bolnih Indijanov, počel je v kolikor mu je čas dopuščati, ter pokrepil jih v svetli eri. Popoldne se je vračalkomov. Vreme je bilo strašno. Mrzli veter je podil temne oblake po nebeškem oboku. Sneg je naletaval in severozadnim prevalecem dobro znani "blizzard" je začel z vso sil razgrajati. Ubogi misijonarje je sicer boril nekaj časa z naravnimi silami, a konečno je onemogel ne daleč od doma. Premagan se je zgrudil nakolena v sneg in v molitvi izdihnil svojo nedolžno dušo v roke svojega Stvarnika. Umrle mučenik za vero, kakor mu je velevala sveta dolžnost.

Ko je došel o. Pireu, znanemu indijanskemu misijonarju, tužna vest, ponesel je njegovo truplo v Crow Wing. Ondi je počival med indijanskimi grobovi na prijaznem hribčku, pod katerim se vije po divni dolini, kakor srebrni pas močnega reka Mississippi. Majhe priprost lesen križ zasajen na grobu, je kazal mesto, kje je spaval v pokoju srčni Krišnov junak. A kmalu je opj končal isto malo znamenje in za mirno stanovanje naša Lavrencija vedeli so le nekateri njegovi zvesti prijatelji. Kadarkoli sem bil v CrowWingu, obiskal sem grob rano urlega. Stojč ob tihi ruši, sominjal sem se velike gorečnosti pobožnega misijonarja, njegov blag spomin me je bil življal in blažil, kakor pogokrat lep govor. Odkar so zapustil Belle Prairie pred šestindvajsetimi leti, izražal se čisto željo, da bi se prenesel ostanki Lavrencija na plemenito pokopališče, kjer naj bi postavili dostojen spomen. Moja želja in želja mnogih drugih častilcev njegovega spomina se je sedaj vresničila. Ivala srčna prevzvišenemu uluthskemu vladiki, ki je drohotno podpiral vedno in vsod dobri namen! Hvali preč gospodu general-vikarju Jos. F. Buhu za požrtvovalno delovanje v tej zadevi na erewiški misiji! Hvala čast, duščini za velikodušno in vsesrčno pomoč pri blagem početju! Lavrencijev truplo počivalo v Crow Wingu štirideset let. Zdaj smo pa odli njegove kosti v naročje meri zemlji na katoliškem pokopališču v Duluthu. Tukaj ji počiva, dokler jih glagangeljske trobente ne vzbudi dni dan k novemu življenju.

Lavrencij Lavtizar je narodil 11. grudna l. 1822 v Srednjem Vrhu, v majhnasi na Gorenjskem. Roditelja mu bila revna, pa jako pridna in stroga katoliška karja.

Že v rani mladosti sejala sta v mehko srce ljubemu sinčku seme čiste nebeške kreposti. Navduševala sta ga v duhu pobožnosti in ponižnosti za vse lepo in blago. Med slikovitimi prizori orjaških jutijskih gora, v čistem planinskem zraku, razvijal se je um in nevpogljiv značaj dobremu Lavrenciju za poznejšo možko dobo. Do neba štrleči vrhovi nad njim in bujni gaji krog njega, spominjali so ga božje mogočnosti in lepote, do katere se je dvigal njegov duh dan na dan z velikim hrepenenjem. Kmalu so spoznali redke duševne dečkove zmognosti in roditelja sta ga poslala po nasvetu in s pomočjo prijateljev v meščanske šole. Kaj bi pač moglo bolj osrečiti ukaželjnega dečka! in z raznimi nevšečnostmi, učil se je vendar pridno in porabil vsako priliko v izobraženje duha, kateri je od dne do dne potreboval večjega obzora. Lavrencij je bil v šoli vedno med prvimi in velik ljubljeneč součitelj. Njegovi sodrugi se nišio divili toliko njegovemu bistremu umu, njegovi ponižnosti, krotkosti, posrežljivosti in prijaznosti. S čudovito lahkoto si je osvojil vednosti in jezikov; onih predmetov pa, kateri so mu obetali najbolj pomagati v bodočem stanu, poprijel se je z neumorno pridnostjo. Namen mu je bil vedno pred očmi: Posvetiti življenje božji službi, delovati izključno le za božjo slavo in za izveličanje neumrljivih duš.

Po dokončanih klasičnih in modroslovskih študijah je vstopil v ljubljansko semenišče l. 1842., da bi se pripravil za duhovski stan. Posvetili so ga v mašnika v tretjem letu bogoslovja 3. avgusta l. 1845. Da so ga posvetili že v tretjem letu, bila je redka izjema, negakoli odlično priznanje pridnosti izvanrednemu in jako naprednemu bogoslovcu. Po posvečenju je nadaljeval svoje učenje do poletja l. 1846. Istega leta so ga poslali za pomožnega duhovnika v Trebeljno. V Trebeljnem je deloval v vinogradu Gospodovem do l. 1851. Ljubljanski vladika ga je poslal od tam na Dobrovo. Mnogo romarjev od daleč in blizu roma v dobrovsko župnijsko cerkev ob posebnih letnih časih, da prejmejo svete zakramente in da se spravijo z Bogom. Gorečim duhovnikom odpira se tam neizmerno polje za izpreobračanje grešnikov k pokori in za navdušenje vernih k večji pobožnosti. Lavrencij Lavtizar je bil sedaj v pravem pomenu besede v svojem življenju. Pridobil si je ugled, spoštovanje in ljubezen pri ljudstvu obeh župnij s svojo veliko vstrajnostjo na leci in v spovednici. Bil je ponižen, pohleven, ljubezniv, posebno pa se je vedno odlikoval s čisto pobožnostjo, katerega mu je bila, rekel bi druga narava. Imenovali so ga navadno "sveti duhovnik", ali kratko "svetnik." Pod tem imenom poznali so ga daleč naokrog izven njegove župnije. Od tam je pisal dragemu prijatelju pismo, v katerem se razvdi njegova izvanredna bogaboječnost, ponižnost in neizkorenjeno koprnenje po večji pobožnosti. Navedem le nekaj misli omenjenega pisma: "Čas hiti brez prestanka. Dve leti sta že vtonili v večnost, odkar sem dospel na Dobrovo. Oj, v koliko rečeh boče treba že samo od teh dveh let odgovor dati! Ko bi Bog ne bil brezmejno usmiljen, pač bi ne mogel upati, da pridem v nebesa k svetnikom, katerih življenje se je na svetu svetilo v najlepših čednostih in robrih delih. Sramujem in žalostim se, kakor premišlujem te častitljive vzglede in svojo veliko po-

mankljivost. Sedaj me uči lastna izkušnja, kako trdo in težko je človeku, ki se ne trudi od mladih let s pomočjo božje milosti za pravo krščansko življenje, služiti se le v poznejših letih Boga z večjo popolnostjo. Ni le izgubljen čas, ki ga nisi porabil v božjo čast, temveč oslabe tudi dušne moči — — — Morebiti me vprašaš: "Kaj misliš biti svetnik?" To kaže duhovno prevzetnost. Vem, da se ne smem predrzniti biti takih misli, da bi postal enak kakemu svetniku, toda želim vendar moram, da bi tako živel, kakor nas uči sv. evangelij, ker po tem bomo sojeni." — — — Lavrencij Lavtizar, poln sv. gorečnosti za zveličanje duš, sklenil je naenkrat posvetiti življenje Indijancem. Sklenil je delovati za naprej med najrevnejšimi, med divjaki, da bi jih pridobil za nebesa. Do tega koraka ga ni izvabila posvetna slava, niti želja po navadnih dogodljajih, temveč srčna ljubezen do Boga in do svojega bližnjega. Poslovil se je od roditeljev, sorodnikov, prijateljev in od drage domovine in upajoč v modro božjo previdnost, napotil se je v daljno Ameriko. Pisma, v katerih opisuje svoja opazovanja na potovanju so jako podučljiva in zanimiva. Po eni strani vsprejema njegov duh s pomočjo osežne vednosti vse, kar zanima učenjaka, po drugi strani pa, premostruje vse, kar se nanaša na vero. Vse to slika z živimi bojami in venča svoja opazovanja z opombami, iz katerih odseva njegova lepa duša. Vsa že priobčena pisma veže zlata nit Lavrencijeve pobožnosti i svetosti. — V Antverpu se je vkrcal 31. maja 1854. in stopil na suho 14. julija v Novem Yorku. Dospelši v novi svet, učil se je nekaj tednov angleščine, predno so mu odkazali misijon. Da bi se priučil indijansčine, poslali so ga v La Croix k duhovniku in rojaku Mraku, tedanjemu misijonarju med Indijanci. Mrak je bil kasneje drugi vladika v Marquetteu. Naš Lavrencij je bil misijonarju Mraku jako dobrodošel. Deloval je izdatno pri kanadskih Francozih, a zraven vsega tega učil se je pridno indijansčine. Seznanil se je hkratu temeljito z zgodovino onih krajev, posebno vilo se je pa poučil o misijah očetov jezuitov med Indijanci. V kratkem je imel v svoji oblasti jezik Čipve-Indijancev, vsaj toliko, da jih je podučeval za silo v sveti veri. Z dušo in telesom poprijel se je težavnega dela in z božjo pomočjo izpreobrnil je mnogokako po temi nevere tavajoče ovčice. Kadarkoli se mu je posrečilo dovesti divjaka k pravi veri, bil je neizrekljivo vesel in srečen, kar jasno pričajo njegova pisma. Goreči blagovestnik je ljubil bedne Indijance, in Indijanci so ljubili svojega pastirja. Da bi pa še plodovitejšo deloval in da bi si vtrdil stalno delovanje med ljubljenimi ozadnimi otroci, nagovarjal je očete frančiškane, da bi prevzeli v skrb misijon v La Croixu. Pobotali so se. Mladi misijonar je prepuštil očetu frančiškankom mesto ter radovoljno prevzel mnogo težavnejšo misijo 24 milj od La Croixa. Od tukaj se je vedno obiskoval Indijance v La Croixu, dokler si mso očetje, frančiškani pridobili zadostnega značaja Čipve-indijansčine.

Ko je čul, da je njegov rojak misijonar Pire v ozemlju širne Minesote edini katoliški duhovnik med mnogimi Čipve-Indijanci, med katerimi je bore malo katoličanov, ponudil se mu je Lavrencij v pomoč, delovati med divjaki.

Kdo si more misliti s kakim veseljem je sprejel oče Pire tako delavnega pomočnika! Vneti Pire je nastanil Lavtizarja pri Indijancih ob Rudecem Jezeru. Večina Indijancev je bila paganska. Od Rudečega Jezera piše zvestemu prijatelju: "Tukaj vidim žalostnostanje ubogih divjakov. Do sedaj sem bil med omikanimi kristjanskimi Indijanci, kateri se razlikujejo prav mnogo v svojih šegah od belokožcev, a ti bedni Indijanci vidijo se mi povsem brez pomoči. Naravno so s leni, še bolj pokvarjeni pa so s strupenim žganjem, katerega jim prodajajo brezvestni ljudje. Sedanje njih stanje je skrajno žalostno, a to še ni najhujše; hujše se jim godi v kolikor se tiče njih neumrljivih duš. Ko opazujem ta revna bitja, prešinja me gorečnost in nenasiljiva želja delovati za nje, kolikor je v moji moči. Dan na dan prosim Boga za razsvetljenje pri tem sklepu." — Lepa slika izpreobrnjenja celega rodu se je dvigala pred njegovimi očmi in polnila mu dušo z radostjo. Sijajni uspehi venčajo že prve njegove poizkušnje. Pa, žal! božja previdnost poklicala ga je od dela s prerano smrtjo v najlepših letih. Strašen udarec za dobrega Pirea in za uboge Indijance, ki so ostali brez dušnega pastirja! Kaj je čutil oče Pire in koliko je mislil o svojem neutruljivem pomočniku, izražal je v ganljivem pismu, iz katerega navedem le nekaj vrstic: "Dragi mi prijatelj! V najbolj otožnem stanu in s prežaljenim srecem Vam moram naznati nesrečno dogodbo, da našega ljubljene, pobožnega Lavrencija Lavtizarja ni več med živimi. Šel je v božje življenje, ker ga svet ni bil vreden. Zanesljivo se sveti med svetniki v nebesih. V Krivem drevesu je storil v treh letih veliko dobrega in tam si je pridobil najlepše hvale vredno spričevalo velike pobožnosti in mnogih zaslug v čednostih. Bilo je pa tamkaj premajhno delo za njegovo apostolsko gorečnost, s katero je koprnel po dušah Indijancev, ker tamkaj ni bilo več divjih nevernikov za izpreobračanja. Torej se je meni ponudil za pomočnika. Z dovoljenjem njegovega preč. vladike privolil sem prav rad v to ponudbo; sprejel sem ga prav pristrčno, kakor poseben dar božji. S tem je storil božji služabnik še večji dar zatajevanja samega sebe. Zapustil je za vselej dobrih indijanske občine otavanskih kristjanov, da bi hodil po najtežavnejši poti iskat izgubljenih ovčic, divjakov po severnih indijanskih pokrajinah. Njegova smrt me je potopila v najglobokejše žalovanje, in prehl sem mnogo solza. Hladila je moja bridkost le ena misel, da njegova blaga duša med izvoljeno trumo oznanjevalcev svete vere pred božjim prestolom gotovo prosi za naslabe misijonarje in za izpreobrnjenje divjakov."

Iz teh kratkih podatkov njegovega življenja lahko posnamemo, da je bil najboljši božji služabnik, goreč misijonar, rekel bi — svetnik. In ker je daroval življenje za svoje ovčice, imenujemo ga lahko mučenika. Zbrali smo se danes tukaj, da ga počastimo in položimo njegove razpadle kosti k zadnjemu počitku. On ne potrebuje naše molitve, njegova duša je v pokoju, raduje se med apostoli. On naj prosil pred božjim stolom za napredek naše dežele; za mir in rast svete Cerkve; za novo duluthsko vladikovino in za delavce v vinogradu Gospodovem. Njegov vzgled pa navdušuj vse v pobožnosti, posebno nas misijonarje s pravo vnebo in

gorečnostjo za zveličanje duš."

Po končanih cerkvenih obredih so prepeljali ostanke mučeniskega misijonarja v slovesnem sprevodu na katoliško pokopališče in mu postavili krasen spomenik, ki še danes krasi njegov grob. Na tem spomeniku je vklesan sledeči napis v angleščini:

"Pray for the Soul of the Rev. Lawrence Lavtizar. Born in Carniola, Austria. Dec. 11. 1820. Was with Rev. Francis Pire in Crow Wing in 1857 and while attending to a sick call was frozen to death in Red Lake. Dec. 3, 1858. May his soul rest in peace. — Amen."

"Molite za pokoj duše Rev. Lavrene Lavtizarja. Rojen na Kranjskem, Avstrija. 11. dec. 1820. je deloval z Rev. Frančiškom Pireom v Crow Wingu l. 1857 in ko je šel nekega bolnika sprevidet, je zmrznil ob Red Lake dne 3. dec. 1858. Naj njegova duša v miru počiva! Amen."

Ob vzočju groba se nahaja še en mali kamen z napisom: "Lavtizar 1892," ker isto leto so bili njegovi ostanke iz Red Lake v Duluth prepeljani. Gozdni požar je namreč tudi ondotno indijansko pokopališče nekaj let prej do cela uničil, tako, da je prvi leseni križ na tem Lavtizarjevem grobu zgorel. Za prekop ostankov pok. Lavtizarja je osobito skrbel pok. Msgr. Buh in on je tudi našel pravi grob. V duluthski katedrali se hrani še danes kos višnjeve stole pok. Rev. Lavtizarja in košček kosti. Sedanji duluthski škof časti to svetinjo, kot svetinjo kakega svetnika mučenika.

Naj bode k sklepu še omenjeno, da se nahaja ime pok. misijonarja Rev. Lavtizarja tudi na kameniti vzdani plošči na levi strani pri vходу škofijske katedrale v Duluthu in sicer v drugi vrsti med ostalimi imeni pokojnih duhovnikov iz Dulutha.

Bodi mu ohranjen trajen spomin!

GROZDJE.

Dne 25. t. m. smo prejeli sledečo brzojavko glede naročnega newyorškega grozdja: "Westfield, N. Y., 25. sept. 1922.

Anton Nemanich & Sin, Joliet, Ill. Grozdje bo odposlano koncem tega ali začetkom prihodnjega tedna.

Westfield C. & E. Grape Co." Toliko v blagohotno naznailo onim, ki nameravajo fino newyorško grozdje letos kupiti.

A. NEMANICH & SIN 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Najboljša cigareta

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenj. občinstvu v Jolietu in okolici naznanjava, da sva odprla novo

trgovino z grocerijo, ter z vsem, v to vrsto spadajočim blagom. Prodajava blago po najnižjih cenah. Postrežba točna.

Se Vam toplo priporočava Gorobitch & Golik Cor. Hickory & Marble St. Joliet, Ill. Telefon 4555

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Hude Bolečine

revmatične hiro olajša fe, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Istotako uporaben je za izvinjenje, otekline, za otrplost, in chomelost bolnih mišic ten udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SVOJI K SVOJIM!

Podpisani toplo priporočam rojakom Slovincem in bratom Hrvatom v Pueblo, Colo. svojo trgovino z obliko za moške in otroke; v zalogi imam tudi veliko izbero čevljev za ženske; sprejemam tudi naročila za nove moške obleke po meri.

JOHN GERM.

Slovenski trgovec. 817 East C. St. Pueblo, Colo.

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

EMIL BACHMAN

izdeluje

2107 S. Hamlin Ave. Chicago, Ill.

Jugoslovanom iz Chisholma in okolice

Ta banka vam uljudno priporoča, da bi vse vaše bančne posle nam poverili ker:—

To je velika in varna banka, s skupnim premoženjem nad \$1,600,000.00.

To je prikladna banka. Naši vložniki so naši prijatelji. Mi smo vedno z veseljem pripravljene, da jim pomagamo ne samo v bančnih zadevah, ampak vsepovsod, kjer bi jim morda naša skušnja in nasvet kaj koristila.

Vaš rojak J. Osbolt je pri nas kot uradnik zaposlen. Obrnite se nanj, ker vam bo šel vedno rad na roke.

Vedno ko imate kako banko v mislih, obrnite se na

First National Bank CHISHOLM, MINN.

ZAČNITE DAN Z GODBO

Ta elegantna in krasna ura vas bo zjutraj zbudila s svojo sladko in melodonečo godbo, da boste lahko vedno dobre volje vstali.

To uro tudi lahko navijate, da vam bo igrala v zabavo kadar hočete. Ima več glasov, je iz trdega materiala, le o izdelana in v barvah okrašena. Ura kaže tudi natančen čas; ako jo ostavite na kako omaro, "mantel piece" ali kako mizo, b o to delalo kras v sobi. Ura meri 10 in pol palcev višine in 10 palcev širine.

To uro ponujamo samo za nekaj časa za \$50. Ne riskirate ničesar. Poslijte nam \$1.00 naplaca (depozit), nakar vam jo po pošti dopošljemo; ostanek \$7.00 plačate ko vam jo poštar v hišo prinese. Ne odlašajte! Pišite še danes. Pri naročilih izven Združenih držav je treba denar vnaprej poslati.

WESTERN SALES COMPANY 2136 W. Chicago Ave. Dept. G 200 Chicago, Ill.

Ako premenite svoj naslov, naznanite to takoj društvenemu tajniku(cij).

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah Ameriki.

Uredništvo in upravnništvo:

JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

Naročnina:

Za člane, na leto	\$1.20
Za nečlane	\$2.00
Za inozemstvo	\$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNIONof the
UNITED STATES OF AMERICA.

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

JOLIET, ILL.

Phone: 1048

1004 N. Chicago St.

Posojene milijarde.

Za časa minule svetovne vojne se je skoro ves svet obračal za denarno pomoč na našega bogatega strica Samra — kakor znano, je verzalsko mirovno pogodbo podpisalo 27 raznih narodov, oziroma držav; izmed teh je Amerika posodila 20 narodom ogromno svoto \$10,102,252,207 (nad deset milijard!) Iz tega lahko danes sodimo, da bi se nekatere države sploh ne mogle več bojevati, če bi jim stric Sam ne bil priskočil na pomoč. Prav gotovo je baš to posojilo minulo svetovno vojno za dosti podaljšalo. Ta denar ni bil v obče izplačan v gotovini, temveč se je istega uporabilo za nakup živeža, obleke in raznega vojnega materiala, brez katerega naravno ni mogoče vojne začeti in nadaljevati. Največ tega posojila je bilo narejeno po 5% obrestovalni meri.

Letos, meseca novembra bodo potekla že 4 leta, odkar je bila najbolj grozna vojna vseh voju končana s porazom nemškega imperializma. Zavezniki so sicer veseli zmage, toda teži jih pa še veliko breme: odplačevanje vojnega posojila naših držav. Zvita Anglija vedno namiguje, da bi se vsa medsebojna vojna posojila preklicalo, ker so ista v tesni zvezi s posledicami vojne. Tudi nekateri velikodušni Amerikanci odobravajo to idejo; toda stvar je treba prevdariti s pravega stališča.

Amerika je zaveznikom v minuli vojni pomagala na dva načina: na dejanski način in na gmoten način. S svojo hrabro armado je pospešila bolj hitri konec vojne, za kar pa ni dobila niti pedi zemlje za odškodnino. Vsi drugi zavezniki se danes lahko ponašajo, da so niso zastoj bojevali; le naš stric Sam nima nič od tega. Preveč zahteva Evropa od Združenih držav. V zahvalo, da so Združene države zaveznikom dejanski (na bojnem polju) pomagale, naj jim pa odpuščajo še deset milijard dolarjev vojnega posojila! Če bi to posojilo izvršili naši ameriški bankirji, — svobodno jim razpolaganje; toda ta denar je bil državni, oziroma ljudski in vsled tega takega denarja nimamo nihče pravice zametovati, ali celo komu volikodušno podariti. Težko, da bo sedanja generacija prebolela posledice minule svetovne vojne! — Ako bi Amerika ne imela toliko denarja izposojenega v inozemstvu, bi bilo dandanes življenje pri nas vse drugačno. Gotovo bi nam vlada ne nalagala vedno novih davkov; profiterji bi pa ne navijali cen raznih življenskih potrebščin. Vsakdo se še dandanes izgovarja na vojno.

Največjo napako, katero je storil bivši preds. Wilson je bila ta, da je bankrotnim zaveznikom dovolil toliko milijard vojnega posojila iz žepov ameriškega ljudstva. Veliko vprašanje je dandanes, če bo Amerika sploh kdaj te lepe milijarde nazaj dobila ali ne? — Dvomimo.

V svrhu poravnave tega dolga se naša kongresna zbornica sama več ne bavi, ampak je prepustila zadevo posebni komisiji pod vodstvom državnega blagajnika Mellona. Na razne opomine so se že pričele posamezne evropske države oglašati in trkati na vrata strica Sama, da naj jih še nekaj časa počaka. Francija je bila v tem pogledu prva; nji pa sledi Anglija. Vsaka izmed zaveznikih držav tarnja, da vsled slabih razmer niti narastlih obrestih ne more plačati. Dasi ravno je bilo vsako tako posojilo narejeno proti odplačulu na zahtevo, vse to nič ne pomaga. Iz prazne blagajne se ne more milijonov šteti. Združene države bodo torej prisiljene to ogromno posojilo zaveznikom za daljšo dobo (najmanj 50 let) podaljšati, ali pa — izgubiti. Vprašanje je še, če bo ta ali ona država čez 50 let še obstajala? in če bo sploh zamogla milijarde in milijone dolarjev Ameriki izplačati?

Iz nastopne tabele je razvidno, katere države so naše dolžnice in koliko svojega dolga so zadnja leta že odplačale:

Velika Britanija (Anglija). \$4,135,818,358. Doslej odplačane zamudne obresti \$250,132,185; na obrestih še dolguje \$611,044,201 ali skupaj \$4,746,862,560. Anglija je torej največja dolžnica Združenih držav. Za ta denar je Amerika Angliji poslala vojno orožje, živeža in raznih drugih izdelkov. Ker je tudi Anglija iz svoje blagajne zaveznikom posodila devet milijard dolarjev, dolguje skoro polovico tega zneska Ameriki.

Francija. Francija je prejela \$3,340,857,593 ameriškega posojila, na katero je že odplačala \$170,304,490 obresti; ker znašajo dosedanje skupne obresti še \$430,049,062, znaša njen skupni dolg še \$3,770,906,655. Kakor Anglija, tako je prejela tudi Francija namesto gotovega denarja vojni material iz Amerike.

Italija. — Naša tretja največja dolžnica je Italija, ki je prejela od Amerike \$1,648,034,150 državnega posojila; na obrestih je odplačala \$57,598,852; dolg na obrestih znaša še \$243,480,583 skupni dolg pa \$1,891,514,634. Italija je uporabila ta denar za nakup municije za uravnavo svoje valute z Združenimi državami in za svojo propagando; čuli smo, da je italijanska vlada samo v Ameriki potrošila nad 100 milijonov dolarjev v slednjo svrhu s tem, da je podkupila velike angleške liste za svojo stran. — Nedavno je Italija Avstriji ponujala 70 milijonov dolarjev posojila, če bi se hotela z njo združiti. Čudno! — Za take stvari ima Italija denar na razpolago, med tem ko Ameriki niti zamudnih obrestih noče plačati.

Belgija. — Belgija si je izposodila \$337,123,745. Na glavnico je odplačala \$14,609,062;

dolguje še na obrestih \$51,391,987; vsega skupaj \$428,515,733.

Rusija. Se pred padcem carja, ko je bila Rusija še zaveznička Združenih držav si je tu izposodila \$192,601,297. Na ta dolg je odplačala samo \$7,717,333 obrestih; dolguje še \$35,019,427 na obrestih, vsega skupaj pa \$227,620,724. Ker sedanja ruska (sovjetska) vlada tega starega državnega dolga ne pripozna, bodo ti milijoni skoraj gotovo izgubljeni. Amerika tudi Rusije ne bo prej pripoznala dokler ne dobi tega denarja nazaj.

Poljska. Tej državi je Amerika posodila \$135,662,867 že po končani vojni; to pa vsled tega, ker pred vojno Poljska še ni bila samostojna država. Dosedanje odplačilo na obresti znaša \$1,290,620; dolga na obrestih \$17,380,785, skupni dolg pa \$153,043,652.

Čehoslovakiya. Posojilo \$91,887,668; narastle obresti \$12,797,876; skupaj \$104,685,545.

Srbija. Posojilo \$15,104,595; obresti \$7,336,455 skupaj \$58,441,051; odplačanih obrestih \$636,059. Srbija je za ta denar kupila v Ameriki municije in živil; dalje je dosti potrošila pri vzdrževanju vojnih ujetnikov iz Avstrije in Nemčije. — Srbija, oziroma Jugoslavija dolguje poleg tega sindikatu ameriških bankirjev še sto milijonov dolarjev, koje posojilo je bilo narejeno še le pred kratkim.

Rumunska. Posojilo \$36,128,494; odplačane obresti \$263,313; narastle obresti \$5,283,958, skupni dolg \$41,412,453.

Avstrija je dobila že po končani vojni od Amerike za \$24,055,708 vrednosti živil. Odplačala ni doslej še nič na glavnico in nikakih obrestih ki znašajo že \$2,165,013. Njen skupni dolg znaša \$26,220,722. Tudi tega denarja ne bo mogoče iztirjati, ker je Avstrija na robu gospodarskega propada.

Grška. Posojilo \$15,000,000; odplačane obresti \$1,159,153; dolg na obrestih \$375,000; skupaj še dolžna \$15,375,000.

Estonija. Posojilo \$13,999,145; dolg na obrestih \$2,089,625, skupni dolg \$16,088,771.

Armenija. Posojilo \$11,959,917; z obrestmi vred še dolžna \$13,637,174.

Finska. Posojilo \$8,281,926, narastel dolg z neplačanimi obrestmi \$9,294,362.

Kuba. Posojilo \$7,740,500 ta država plačuje redno obresti.

Latvija. Posojilo \$5,775,862.

Litvinska. Posojilo \$4,981,628, neplačane obresti \$747,244; skupni dolg \$5,728,872.

Ogrska. Posojilo 1,685,835 za živila. Narastle obresti \$202,300; skupni dolg \$1,888,135.

Nicaragua. Posojilo \$170,585; plačuje redno obresti.

Liberija. Posojilo \$26,000; dolg z obrestmi znaša \$28,868.

Med vsemi državami plačujejeta samo Kuba in Nicaragua redno svoje narastle obresti. Doslej je goroznačenih 20 držav odplačalo komaj eno tretjino za obresti (\$506,002,109) vse obresti so pa narastle že na \$1,422,699,662 tako da znaša skupno posojilo tem zaveznikom \$11,524,951,869 (Nad enajst in pol milijard dolarjev.)

OBENIH "PRVIH PAPIRJEV" PRED VOLITVAMI.

V smislu zakona za naturalizacijo inozemcev ne izdajajo se "prvi papirji" tekem tridesetih dni pred splošnimi volitvami. Ker se bodo volitve vršile letos dne 7. novembra, sodišča ne sprejemajo od 7. oktobra do vstevši 7. novembra nikakih prošelj za izdajo "spričevala o nameri" ali tako zvanega prvega papirja.

V isti dobi se ne smejo tudi vršiti nikakih končna zaslišanja pred sodiščem za podelitev ameriškega državljanstva.

Ker raditega ni v tej dobi običajnega navala na sodišča in naturalizacijske urade radi državljanstvih papirjev, priporoča se onim, ki se potegujejo za ameriško državljanstvo, naj uporabijo to ugodno priliko za vložitev prošnje za državljanstvo in za poravnanje drugih zadev pri naturalizacijskih oblastih. Bodo tedaj mnogo hitreje postreženi kakor navadno.

Zvonovi iz porcelana.

Ker so se prvi poizkusi s porcelanastimi zvonovi na Nemškem dobro obnesli, se iste namerava po celi deželi uvesti.

Izdeluje jih neka tovarna v Meissenu, na Saksonskem. Ti zvonovi imajo jako mil in čist glas. Izdelani so pa tudi tako močno, da pri rabi ne razpočijo. Domača župna cerkev v Meissenu ima že 6 porcelanastih zvonov, izmed katerih je največji 70 centimentrov visok in 50 cm širok.

Čudno drevo. — Na kanarskih otokih raste neko, oljki podobno drevo, ki ima to čudno lastnost v sebi, da se vsak list na večer poti v podobi velikih vodnih kapelj. To drevesno vodo, ki je zelo okusna in čista, tamošnje ljudstvo nabira v posode in pije.

PO TRNJEVI POTI DO USPEHOV.

Pred 55 leti je dne 25. avgusta, 1867, umrl največji svetovni priizkuševalni kemik (Michael Faraday v Hampton Courtu blizu Londona. Odgoje je prejel le malo ali pa nič, toda njegovo neumorno in trdo delo ga je naredilo nesmrtnega. Njegov dnevnik je odkril zapisek 16,045 različnih poizkusov, narejenih človeštvu v prid, da bi bil svet srenejši in zdravjejši. Latinska prislovica "Per aspera ad astra" (Po trnjevi poti do zvezd) se je uresničila v njegovem slučaju, kakor se je že večkrat pred in za njim. Tisti, ki jemljejo Trinerjevo grenko vino zase ter se iznebe zaprtja, zabasnosti, slabe slasti, glavobola ali drugih želodčnih nadlog, pač ne vedo, koliko let najskrbnejših in najmučnejših preizkusov je bilo treba, preden je bila dosežena najvišja popolnost tega popularnega zdravila. Inejte Trinerjevo grenko vino vedno v svoji družinski medicinski omarici! Vaš lekarnar ali trgovec z zdravili ima tudi druge zanesljive Trinerjeve pripravke v svoji zalogi. — Trinerjev Liniment za revmatizem, Trinerjev Cough Sedative za prehlad, Trinerjev Antiputrin, ki je brezprimerno sredstvo za izpiranje ust in ran, itd. — Poizkusite jih! (Advertis.)

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. JEDNOTE IN NJIH URADNIKOV.

1. Društvo sv. Štefana, Chicago, Ill. — Predsednik Anton Kremesec, 2323 S. Winchester Ave. Tajnik Louis Bobich, 1828 W. 22. Str. Zastopnik John Zeifran, 2723 W. 15th St. Redna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu v Slovenski cerkveni dvorani.

2. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill. — Predsednik John Filak, 1203 Elizabeth St. Tajnik John Plut II. 1201 1/2 N. Hickory St. Zastopnik John A. Tezak, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v stari školski dvorani.

3. Društvo sv. Jožefa, Pueblo Colo. — Predsednik J. Butkovich, 1201 S. S. Fe Ave. Tajnik John Germ, 817 East C St. Zastopnik Mark Stepan, 1222 So. Santa Fe Ave. Redna seja se vrši vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu v lastni dr. dvorani ob 9. uri zjutraj.

4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn. — Predsednik Pavel Verban, box 774 Soudan, Minn. Taj. Fr. Svaiger Box 835 Soudan, Minn. Zastopnik John Tekave, Box 770 Soudan, Minn. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Tower, Minn., v cerkveni kapeli.

5. Društvo sv. Družine, LaSalle, Ill. — Predsednik Andrej Urbanc, 1031 4th Street. Tajnik Frank Strehar, 229 Union St. Zastopnik Joseph Gende, 70-2nd St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v slovenski cerkveni dvorani.

6. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill. — Predsednik Frank Terlep, 1407 N. Hickory St. Tajnik Mat. Bučar, 706 N. Broadway. Zastopnik John Barbich, 1303 Vine St. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v stari školi.

7. Društvo sv. Roka, Clinton, Iowa. — Predsednik John Stefanič, 608 Pearl St., Lyons, Iowa. Tajnik in zastopnik John Tancik, 609 Pearl St., Lyons, Iowa. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

8. Društvo sv. Janeza Krstnika, Aurora, Ill. — Predsednik Anton Jeraj, 670 High Ave. Tajnik Anton Kranjc, 641 Aurora Avenue. Zastopnik Jos. Fajfar, 586 North Broadway. Redna seja se vrši 1. nedeljo v mes. v dvorani dr. sv. Jerneja.

9. Društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa. — Predsednik Andrej Oražem, box 61 Forest City, Pa. Tajnik Frank Zidar, box 672. Zastopnik Rev. Valentin Mihelič, P. O. Box 204. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Mestni dvorani.

10. Društvo sv. Janeza Krstnika, Biwabik, Minn. — Predsednik Joseph Tahija, Box 292. Tajnik Matt R. Tometz box 81. Zast. Anton Urlick, P. O. box 106. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo ob dveh popoldne v školski dvorani.

11. Društvo sv. Janeza Krst., Butte, Mont. — Predsednik John Malerich, 1600 E. 2nd St. Tajnik John Dolenc, 2128 So. Mont. St. (Phone: 3837 W. Butte). Zastopnik John Tekaucich, 436 Watson Ave. Redna seja se vrši vsako tretjo sredo v dvorani cerkve "Holy Savior" ob 7:30 zvečer.

12. Društvo sv. Roka, Pittsburg, Pa. — Pred. John Pavlesich 1013 E. Ohio St. N.S. Pbg., Pa. Taj. Vinko Besal 5404 Butler St. Pbg., Pa. Zastopnik, Matt Malič, 1500 Lowrie St. N. S. Pittsburgh, Pa. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v K. S. Domu.

13. Društvo sv. Jožefa, Virginia Minn. — Predsednik Math Prijanov, 115 Chestnut St. Tajnik Frank Laurich, 304-3rd Ave. So. Zastopnik Math Kostainšek, 302 N. 3. Ave. W. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Duluth Brewing dvorani ob 2 uri popoldne.

14. Društvo Marije Pomočnice, Jenny Lind, Ark. — Predsednik Alojz Kerhlikar, box 75. Tajnik John Erzen box 57. Zastopnik John Erzen P. O. Box 57. Vsi v Jenny Lind, Ark. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu na domu tajnika.

15. Društvo sv. Janeza Krst., Ironwood, Mich. — Predsednik Paul Muš, kaviz, 215 Bondy Street. Tajnik Math Rittmanich, 113 Roosevelt St. Zast., Mihael Mavrin 227 E. Bondy St. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

16. Društvo sv. Jožefa, Federal Pa. — Predsednik Florjan Kopac, Box 25 Burdine, Pa. Tajnik Frank Primožič, box 18, Presto, Pa. Zastopnik Ignac Krek, box 67, Presto Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Presto, Pa.

17. Društvo sv. Barbare, Bridgeport Ohio. — Predsednik Anton Hočevar RFD. 2, box 29. Tajnik Mihael Hočevar, RFD. 2, box 29. Zastopnik Mihael Gregorič, R. F. D. 2 box 29. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani v Boydsville, Ohio.

18. Društvo sv. Barbare, Blocton, Ala. — Predsednik Matija Posnič, box 16 Levisburg, Ala. Tajnik in zastop. Frank Kerzic, box 16, W. Blocton, Ala. Redna seja se vrši vsako četrto nedeljo v prostorih sobr. Fr. Kerzic.

19. Društvo sv. Vida, Cleveland, O. — Predsednik John Widerwolf, 1153 E. 61st St. N. E. Tajnik Anton Fortuna, 1176 E. 61st S. N. E. Zastopnik Joseph Russ, 6519 Bonna Ave. N. E. Redna seja se vrši vsako 1. nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani.

20. Društvo sv. Frančiška Sal., Joliet, Ill. — Predsednik Martin Tezak st. 1201 N. Hickory St. Tajnik John Gregorič, 1112 N. Chicago St. Zastopnik Simon Šetina, 1011 N. Chicago St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v stari školski dvorani.

21. Društvo sv. Petra, Calumet, Mich. — Preds. Math F. Kobe, 509 8th St., Calumet, Mich. Taj. John R. Sterbenz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich. Zastopnik John R. Sterbenz, 174 Woodland Ave., Laurium Mich. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani po 1. sv. mas.

22. Društvo "Jezus Dobri Pastir", Enumclaw, Wash. — Predsednik John Polajnar, P. O. Box 103 Enumclaw, Wash. — Tajnik Joseph Malnerich, RFD No. 1, Box 107. — Zastopnik Joseph Malnerich, RFD. 1 box 107. — Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v društveni dvorani.

23. Društvo "Marije Device" Pittsburgh, Pa. — Predsednik Josip Ivanušić, 5211 Lotus Alley, Pittsburgh, Pa. — Tajnik Math Pavlaković, 154 48th St. Pittsburgh, Pa. — Zastopnik John Filipič, 5212 Natrona Way, Pgh., Pa. — Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v K. S. Domu, 57 St. Ohio Ave.

24. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kansas. — Predsednik Joseph Russ, 533 Dugargo Street. Tajnik Peter P. Majerle ml., 415 N. 5th St. Zastopnik Geo. Veselich, 430 N. 5 St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Slovenski dvorani, 511 Ohio Ave.

25. Društvo sv. Jožefa, Riggs, Iowa. Predsednik Anton Fir, RFD. No. Charlotte, Iowa. — Tajnik Joseph I. Kežič, RD. No. 2, Charlotte, Iowa. — Zastopnik John Skalla, RD. No. 2, Delmar, Iowa. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Rifa, Iowa.

26. Društvo sv. Barbare, Hiborg, Minn. — Predsednik Peter Stark, 104 R. R. Street. — Tajnik in zastopnik Jos. Zajec, 2403 St. Louis Ave. Redna seja se vrši točno ob 10ih doblane vsako drugo nedeljo v mesecu a 117 JJackson St. Park Addition.

27. Društvo sv. Jožefa, Pittsburg, Pa. — Predsednik John Jevnik, 5411 Camelia St. — Tajnik John Bojanc, 207 — 57th St. — Zastopnik Frank Gorishek 5336 Butler St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v K. S. Domu.

28. Društvo sv. Alojzija Steelton, Pa. — Predsednik N. M. Matjašič, 556 So. 4th St. — Tajnik At. Malesic, 404 So. Second St. — Zastopnik John Rožman, 620 So. 2. St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani.

29. Društvo sv. Jožefa, Anaconda, Mont. — Predsednik Frank Petelin, 622 East 3rd St. — Tajnik in zastopnik John Deržaj, 816 E. Park Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsak prvi in tretji torek v Sv. Petra in Pavla dvorani.

30. Društvo sv. Florjane, S. Chicago, Ill. — Predsednik Math. Pirnar, 3312 E. 90th St. Tajnik John Liković 9511 Ewing Ave. — Zastopnik John Makovec, 9511 Ave. M. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Ewing dvorani na 9485 Ewing Ave.

31. Društvo sv. Cirila in Metoda, Helena, Mont. — Predsednik Jož. Skrenar, box 185. Taj. Joseph M. Sek. P. O. box 331. Zastopnik Jca Smith, P. O. Box 86. Redna mesečna seja se vrši vsakega 14ga. v Folk Balkovca prostorih.

32. Društvo sv. Frančiška Segin, New York, N. Y. — Predsednik prij. cij Jerman, 436 E. 80th St. New York City. — Tajnik Jos. Merčun, 3 E. 24 St. New York City. — Zastopnik Rudolf Potočnik, 323 E. 24th St. New York, N. Y. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo soboto v cerkveni dvorani 62 St. Marks Plac New York City.

33. Društvo sv. Alojzija, Chicgo, Ill. — Predsednik John Kočevar, 28 W. 22nd Street. — Tajnik Pet. Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. Redna mesečna seja se vrši vsa drugo nedeljo v cerkveni dvorani.

34. Društvo Jezus Dobri Pastir, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Michael Markovich, 1140 Voskamp St. N. S. Taj. Jos. L. Banorich, 51 Carnegie Ave. — Zastop. Geo. Welich, 5222 Keystone St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v K. S. Domu.

35. Društvo Marije sem Zalosti, N. S. Pittsburgh, Pa. — Predsednik John Mravintz, 1022 E. Ohio St., N.S. Pbg., Pa. Tajnik Fr. oloibich, 4813 Hatfield St. Pittsburgh, Pa. — Zastopnik Josip Snelar 5145 Carnegie Ave. Pittsburgh, Pa. Predbožniškega odpora: John Golobič, 730 Butler St. Pittsburgh, Pa. — Rna mesečna seja se vrši vsako dru nedeljo popoldne v K. S. Domu.

36. Društvo sv. Pa in Pavla, Iron Mountain Mich. — edsednik Jakob Schwei, 508 Grandoulevard. Tajnik Anton Podgornik, 004 W. Ludingt St. — Zastopnik Brian Mešnik, 408 Forest Ave. — Jina mesečna seja se vrši vsako pr nedeljo v Čepen dvorani ob 2 urp.

37. Društvo Alojzija, Indianapolis, Ind. — edsednik Josip S. Zore, 772 N. 1ugh St. — Tajnik Fr. Sabotin, 7 Ketcham Street. — Zastopnik Rev. il Orendac, 2618 W. St. Clair St. Redna mesečna seja se vrši vsako nedeljo v Gačnikovi dvorani.

38. Društvo sv. Jožefa, Waukegan Ill. — Prednik Frank Jerina, 1120 Wadsworthv. No. Chicago, Ill. — Tajnik John Umek 924 McAlister Av. Waukegan Ill. — Zastopnik Frank Opeka sr. Tenth St. North Chicago, Ill. — Jdna mesečna seja se vrši vsako dru nedeljo v Opekovi dvorani.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL. Telefon 1048.
RAZPOREDBA DENARJA PO SKLADIH:

Smrtninski sklad	\$487,675.09
Rezervni sklad	444,004.05
Poškodniški sklad	13,100.90
Dolgotrajni bolniški sklad	70.25
Centralni bolniški sklad	2,107.50
Strokovni sklad	3,286.33
Konvenčni sklad	8,054.15

Imetje odraslega oddelka 1. sept. 1922 \$958,298.27
Imetje Mladinskega oddelka 25,455.47

Skupno premoženje \$983,753.74
Skupno število članstva obeh oddelkov 1. sept. t. l. je znašalo 19,145
Solventnost K. S. K. J. znaša 100.27%

Od ustanovitve do 1. avgusta 1922 skupna izplačana podpora \$2,105,165.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St. Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, st. 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Anton Nemanich, st. 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Tezak, 1201 Hickory St., Joliet, Ill.
Frank Trempush, 42-48th St., Pittsburgh, Pa.
John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna, Ave., Cleveland, Ohio.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
John Dečman, Box 529, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

54. Društvo sv. Srca Jezusovega, Chisholm, Minn. — Predsednik Ignac Zamernik, 331 W. Elm St. — Tajnik Fr. Okoren, 504 W. Poplar St. Zastopnik John Krže, 321 W. Hemlock St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo točno ob 10. uri dopoldne v John Grahevi dvorani.

55. Društvo sv. Jožefa, Crested Butte, Colo. — Predsednik: Joe. Ivec Box 863. — Tajnik in zastopnik Math Zakrajšek Box 817. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo soboto v mesecu v M. Perkotovi dvorani.

56. Društvo sv. Jožefa, Leadville, Colo. — Predsed. Frank Zaitz jr. 504 W. 3 St. Taj. Frank Klun 513 W. 2 St. Zastopnik John Keržan, 703 Elm St. Redna mesečna seja se vrši vsakega 14. v mesecu v društveni dvorani na 527 Elm St.

57. Društvo sv. Jožefa, Brooklyn, N. Y. — Predsednik Alois Češark, 42 Hallock Avenue Brooklyn N. Y. Tajnik Gabriel Tassotti 1152 Dean St. Brooklyn, N. Y. Zastopnik Martin Curli, 42 Morgan Ave. Brooklyn N. Y. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu na 92 Morgan Ave.

58. Društvo sv. Jožefa, Irwin, Pa. — Predsednik Anton Zupančič, R. F. D. 2, Irwin Pennsylvania. Tajnik Thos. Oblak, Box 223, Manor, Pa. Zastopnik Thos. Oblak, box 223, Manor Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v društveni dvorani.

59. Društvo sv. Cirila in Metoda, Eveleth, Minn. — Predsednik Dominik Blatinik, Box 735. Tajnik Frank Peterlin, P. O. box 802. Zastopnik John Kuzma, 108 Norman Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Cerkveni dvorani.

60. Društvo sv. Janeza Krst., Weno, Ill. Predsednik Marija Volarič Box 349. — Tajnik Josip Blatinik, Box 244 Zastop. Fr. Smithberger box 67. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu v dvorani društva sv. Petra N. H. Z.

61. Društvo vit. sv. Mihaela, Youngstown, Ohio. Predsednik Ivan Bajz, 2 Eagle St., Carnegie Hotel. Tajnik Imbro Mavračič, 58 Cypress St. Zastopnik Rade Radojčić, 803 Rayen Av. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo na 1267 W. Federal St. v Timlins dvorani.

62. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. Predsednik John Pezdert, P. O. box 194. Tajnik Frank Gerdesich, box 41. Zastopnik Math Stefanich box 340. Rednamesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.

63. Društvo sv. Lovrenca, Cleveland, Ohio. Predsednik Anton Globokar, 3612 E. 82nd St. Tajnik Anton Kordan, 9005 Union Ave. S. E. Zastopnik Jakob Jančar, 3600 E. 81st St. S. E. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slov. Nar. Domu.

64. Društvo sv. Jurja, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Preds. Jos. Jagušič, 177 High St. Taj. John Skoff, 21 Ganster St. Zastopnik John Skoff, 21 Ganster St. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo na št. 28 Bridge St. v Hrv. Slov. Domu ob 9. uri dop.

Chicago, Ill. — Predsednica Uršula Kučič, 9441 Ewing Ave. Tajnica Louise E. Likovich, 9511 Ewing Ave. Zastopnica Agnes Fugina 9511 Ewing Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Ewing dvorani na 9485 Ewing Ave.

81. Društvo Marije Sedem Žalosti, Pittsburgh, Pa. Predsednica Maria Lokar, 4908 Hatfield St. Tajnica Josephine Fortum, 4811 Hatfield St. Zastopnica Ana Solomon 4811 Hatfield St. Redna mesečna seja se vrši vsake četrti nedeljo v K. S. Domu.

83. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. — Predsednik Joseph Gerant, R. R. 2, Pittsburg, Kans. Tajnik Anton Sk ubitz, R. R. 2, box 64, Pittsburg Kans. Zastopnik Frank Lintz, R. R. 2, Cherokee, Kans. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Joe Sheherjevi dvorani.

84. Društvo Marije Sedem Žalosti, Trimountain, Mich. Predsednik Josip Judnich, P. O. box 24. Taj. in zastopnik Vide Radoševich, box 54 Trimountain, Mich. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo pri tajniku.

85. Društvo M. Čist. Spoč., Lorain, Ohio. — Predsednica Mrs. Mary Bombach, 1749 E. 32 St. Tajnica Angela Rovani, 1680 E. 33 St. Zastopnica Mary Ambrožič, 1760 E. 29 St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v A. Virantovi dvorani.

86. Društvo sv. Srca Marije, Rock Springs, Wyo. — Predsednica Terezija Potočnik, 674 Absay Ave. Tajnica Ivana Ferlic, 211 Sherman Street — Zastopnica Franciška Mrak, box 253. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenskem Domu.

87. Društvo sv. Antona Padov., Joliet, Ill. — Predsednik Rud. Kuleto, 1510 Cora St. Tajnik Geo. Plut, 712 N. Broadway. Zastopnik Anthony Kochevar, 1318 N. Hickory St. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v stari šolski dvorani.

88. Društvo sv. Alojzija, Mohawk, Mich. — Predsednik George Hribljan, box 104, Ahmeek, Mich. Tajnik in zastopnik Josip N. Rozich, P. O. Box 287, Ahmeek, Mich. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo na Ahmeek, Mich., v Leševi dvorani.

89. Društvo sv. Petra in Pavla, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednik Mirko Zittkovič, 4930 Hatfield St. Pittsburgh, Pa. Tajnik Mihael Mikan 46 Bridge St. (Etna) Sharpsburg, Pa. Zast. Mato Kusan, 34 Ganster St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Millvale cerkveni dvorani.

90. Društvo sv. Cirila in Metoda, So. Omaha, Neb. — Predsednik Martin Dergane, 5116 So. 22nd St. — Tajnik Anton Krasovec, 1520 Jefferson St. Zastopnik Josip Skof, 1527 Madison St. So. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu zvečer v Hrvatsko-Slovenski cerkveni dvorani.

91. Društvo sv. Petra in Pavla, Rankin, Pa., P. O. Braddock, Pa. — Predsednik Josip Rudman, box 189 RFD. 5, Wilkinsburg, Pa. Tajnik George Krotec, 317-3 St. Rankin P. O. Braddock, Pa. Zastopnik John Ritmanich, 123-2 St. Rankin, P. O. Braddock Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Hrvatski dvorani v Rankin.

92. Društvo sv. Barbare, Pittsburgh, Pa. — Predsednica Milka Car, 248 Main St. Tajnica Marija Novogradec 4820 Harrison St. Zastopnica Marija Kostelac, 4931 Hatfield St. Vse v Pittsburgh, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Benetu.

93. Društvo Friderik Baraga, Chisholm, Minn. — Predsed. John Kochevar, 428 W. Poplar St. Tajnik John Sterle, 401 W. Poplar St. Zastopnik John Znidarsich, 413 W. Maple St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Sartorjevi dvorani ob 2. popoldne.

94. Društvo Marije Zdravje Bolnikov, Sublet, Wyo. — Predsednik Joe Rakun, box 85. Taj. John Krumpacnik, box 122. Zastopnik John Pagon, box 192. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Rakunovi dvorani dopoldne ob 10. uri.

95. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. — Predsednik Frank Morave, box 237. Tajnik Anton Ipavec, box 123. Zastopnik Jakob Brulc, box 197. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v društveni dvorani.

97. Društvo sv. Barbare, Mt. Olive, Ill. — Predsednik Paul Krivacič, P. O. — Tajnik Anton Goršič, Box 781. — Zastopnik Marko Trgovčič, Box 706 Mt. Olive, Ill. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v K. P. Hall.

98. Društvo sv. Treh Krajev, Rockdale, P. O. Joliet, Ill. — Predsednik Ant. Oberstar 126 Central St. Tajnik Josip Snedic, 203 Davis Ave. — Zastopnik Frank Bolte, 820 Moen Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v A. Mavričevi dvorani.

101. — Društvo sv. Cirila in Metoda, Lorain, Ohio. — Predsednik John Lešnjak, 1706 E. 32 St. — Tajnik Alojz Konjar, 3146 Globe Ave. — Zastopnik Louis Balant, 1777 E. 29 St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v A. Virantovi dvorani.

103. Društvo sv. Jožefa, Milwaukee, Wis. — Predsednik Anton Skrijanc, R. 4, box 19, D. West Allis, Wis. Taj. L. Sekula, 426-32nd Ave. W. Allis, Wis. — Zastopnik Jakob Rupnik, 563-55th Avenue, West Allis, Wis. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo so-

boto zvečer ob pol 8. uri v cerkv. dvorani v West Allis.

104. Društvo Mar. Čist. Spoč., Pueblo, Colo. — Predsednica Margareta Kozjan, 1220 Eiler Ave. — Tajnica Julia Krasovich, 2700 Oakland Ave. Zastop. Ivana Okorn, 1223 Bohom Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsakega 15. dne v mesecu v Kozjanovi dvorani.

105. Društvo sv. Ane, New York, N. Y. — Predsednica Ivana Oveca, 402 E. 83rd St. New York City, N. Y. Tajnica Mary Willer, 346 West 45th St., New York City, N. Y. — Zastopnica Alojzija Grum, 252 Hopkins St. Brooklyn, N. Y. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v šolski dvorani sv. Nikola 121 East 2nd St. N. Y.

108. Društvo sv. Genovefe, Joliet, Ill. — Predsednica Ivanka Tezak, 1012 N. Chicago St. — Tajnica Katie Zadel, 219 Elsie Ave, R. F. D. 3, Lockport, Ill. — Zastopnica Mary Setina 1011 N. Chicago St. Joliet. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v stari šoli.

109. Društvo sv. Družine Aliquippa, Pa. — Predsednik John Jager, box 137 — Tajni Johan Rupnik, Bx 116 — Zastopnik Anton Zagar, Bx. 238 — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo pri blagajniku.

110. Društvo sv. Jožefa, Barberton, Ohio. — Predsednik Matija Miheličič, RFD. 33, box 182A — Tajnik Joseph Lekšan, 149 Center St. — Zastopnik Albin Poljanec, 906 W. Tusc. Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako 3. nedeljo v slovenski dvorani na Mulberry St.

111. Društvo sv. Srca Marije, Barberton, Ohio. — Predsednica Antonija Rataj, 682 Newell Ave. Tajnica Jennie Okoliš, 218 Liberty Ave. — Zastopnica Uršula Dormish, 436 Bolivar Rd. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v dvorani Samost. društva "Domovina" na Mulberry, Pa.

112. Društvo sv. Jožefa, Ely, Minn. — Predsednik Frank Jerich, box 884 — Taj. Geo. Schneller, box 462 — Zastopnik Joseph Agnich, box 266 — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo po prvi maši v Joe Skaletovi dvorani.

113. Društvo sv. Roka, Denver, Colo. — Predsednik Stefan Prelesnik, 4526 Penn St. — Tajnik Joseph Erjavec, 631 E. 49 Ave. — Zastopnik John Turk 4927 Pearl St. — Redna mesečna seja se vrši vsak drugi četrtek zvečer v Domu slovesk. društev, 4468 Washington St.

114. Društvo Marije Milost. Poine, Steelton, Pa. — Predsednica Marija Staranich, 764 So. 2 St., Steelton, Pa. — Tajnica Mary Lončarič, 412 So. 2nd St., Steelton, Pa. — Zastopnica Mary Lončarič, 412 So. 2nd St., Steelton, Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v dr. Sv. Alojzija dvorani.

115. Društvo sv. Veronike, Kansas, City Kan. — Predsednica Katy Majerle, 415 N. 5 St. Tajnica Marija Anžiček 405 N. St. Zastopnica Mary Derčar, 515 Splitlog Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenski cerkveni dvorani na 515 Ohio Ave.

118. Društvo sv. Pavla, Little Falls, N. Y. — Predsednik John Susman, 4. So. William St. Tajnik Frank Gartner, 15 Ward St. — Zastopnik Franč Gregorka, 38 Douglas St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo na 18 Seely St. ob 1 uri pop.

119. Društvo Marije Pom., Rockdale, P. O. Joliet, Ill. — Predsednica Ana Marentich, 107 Stilwell Ave. Tajnica Agnes Piškur, 111 Central Ave. Zastopnica Rose Jagodnik, 1124 Moen Av. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo sredo v šolski dvorani.

120. Društvo sv. Ane, Forest City, Pa. — Predsednica Marijeta Zalar, P. O. Box 448. Tajnica Mrs. Paulina Osolin, box 492. Zastopnica Mrs. An. Gerscham P. O. Box 8. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mestni dvorani.

121. Društvo Marije Pom., Little Falls, N. Y. — Predsednica Katy Mrzlikar, 63 Flint Ave. Tajnica Mary Albrecht, 34 Douglas St. Zastopnica Jennie Istenič, 37 So. Ann St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo na 36 Danube St.

122. Društvo sv. Jožefa, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlich, 211 Sherman St. Tajnik Matt Leskovec, P. O. Box 547. Zastopnik Frank Plemel, care of Rock Springs Nat'l Bank, Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

123. Društvo sv. Ane Bridgeport, Ohio. — Predsednica Marija Hoge R. F. D. No. 2 Bx. 29 Bridgeport, Ohio. Tajnica Ana Smrekar, box 117 Lansing, O. Zastopnica Ivana Hočevar, R. F. D. 2, box 29, Bridgeport, O. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Boydsville, Ohio.

126. Društvo sv. Martina, Mineral, Kans. — Predsednik Martin Oberžan, box 72. Tajnik in zastopnik Murtin Oberžan Box 72, West Mineral, Kans. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v tajnikovem prostoru.

127. Društvo sv. Ane, Waukegan Ill. — Predsednica Mrs. Ana Artač, 1402 Wadsworth Ave. Waukegan, Ill. Tajnica Katherine Mausar, 1013 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Zastopnica Jera Opeka, 26 Lenox Ave., North Chicago, Ill. Redna mesečna seja se vrši vsako četrto nedeljo v Šolski dvorani.

128. Društvo sv. Barbare, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešič, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Hrvat. Slov. Domu na 28 Bridge St., Etna, Pa.

129. Društvo Marije Pom., South Omaha, Neb. — Predsednica Ana Ostir, 271 So. Eleventh St. Tajnica in zastop. Ana Urek, 4009 Boyd St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na 1417 So. 12 St.

130. Društvo sv. Pavla, DeKalb, Ill. — Predsednik Paul Koshir, 1403 State St. Taj. Math Kaisher, 820 E. Garden St. Zastopnik Math Kaisher, 820 E. Garden St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na 1403 State St. ob 9ih dopoldne.

131. Društvo Marije Rož. Venca, Aurora, MiPa. — Pred. Elija Smolič, P. O. box 403. Taj. Frank Kerzich, P. O. box 494. Zastopnik John Roblek Lock box 14. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slov dr. dvorani; pričetek ob pol. 9. uri dop.

132. Društvo sv. Roka, Frontenac, Kans. — Predsednik Anton Oražen, box 147, Frontenac, Kans. Tajnik in zastopnik Frank Erznocič box 410. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Zadržni dvorani.

133. Društvo sv. Ime Marije, Ironwood, Mich. Predsednica Mary Ko-220chevar, 205 Luxmor St. Tajnica Helena Marincich, 220 So. W. St. Zastopnica Ant Kukar, P. O. Ironwood, Mich. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenski serkveni dvorani na 515 Ohio Ave.

134. Društvo sv. Ane Indianapolis, Ind. — Predsednica Franciška Stergar 768 N. Warman Ave. Tajnica Mary Dugar, 919 N. Warman Ave. Zastopnica Franciška Stergar, 768 N. Warman Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Gačnikovi dvorani.

135. Društvo sv. Cir. in Met., Gilbert, Minn. — Predsednik Leo Kukar, box 246. Tajnik Frank Koshar, box 553. Zastopnik Anton Erchul, box 214. Redna mesečna seja se vrši v A. Indihar dvorani ob 7ih zvečer vsako tretjo nedeljo.

136. Društvo sv. Družine, Willard, Wis. — Predsed. John Rovtar "Happy" P. O. Willard, Wis. Taj. Lud. Perušek, b. 15. Tioga, Wis. Zastop. John Bajuk, box 13, Willard, Wis. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo po prvi sv. maši v pritičju župnišča na Willard Wis.

139. Društvo sv. Ane, La Salle, Ill. — Predsednica Rozalija Urbanc, 1031-4th St. Tajnica Marija Kastigar, 1146 7th St. Zastopnica Marija Baznik 932-4th St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Cerkveni dvorani.

140. Društvo sv. Rozalije, Springfield, Ill. — Predsednica Marija Mlakar, 1800 So. 15th St. Tajnica Mary J. Kužnik, 1201 So. 19th St. Zastopnica Ana Librič, 1212 E. Stuart St. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenski šoli.

143. Društvo sv. Janeza Krst., Joliet, Ill. Predsednik Joseph M. Grill, 1208 North Broadway. Tajnik Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St. Zastopnik Rev. John Plevnik, 810 North Chicago St. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v šolski dvorani.

144. Društvo sv. Cir. in Met., Sheboygan, Wis. — Predsednik Jakob Prestor, 1012 Kentucky Ave. Tajnik John Udovich, 1019 Indiana Ave. Zastopnik John Grandlich 1103 N. 8th St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.

145. Društvo sv. Valentina, Beaver Falls, Pa. — Predsednik Ignac Krklec, 1832-3rd Ave. Tajnik Nikola Klepec, 1834-3rd Ave. Zastopnik Iv. Flajnik, 215 Front St. Fallston, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Hrv. Slov. cerkveni dvorani v New Brighton, Pa.

146. Društvo sv. Jožefa, Cleveland, Ohio. — Predsednik Anton Kovač, 7612 Union Ave. Tajnik Domin. Blatinik, 3550 E. 81 St. Zastopnik Anton Skufca, 3552 E. 81 St. Redna mesečna seja se vrši vsako četrto nedeljo v S. N. Domu ob 1. pop.

147. Društvo Marije Pom., Rankin, P. O. Braddock, Pa. — Predsednica Barbara Gozdanovič, 318-3rd St. — Tajnica in zast. Ana Krotec, 131 5th St. Mesečna seja se vrši vsako 3. nedeljo v cerkveni dvorani.

148. Društvo sv. Jožefa, Bridgeport, Conn. — Predsednik Jurij Ferencak, 176 Spruce St. Tajnik Ivan Kočet, 143 Spruce St. Zastopnik Josip Rezonar, 320 Hancock Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkvenem pritičju.

150. Društvo sv. Ane, Cleveland, Ohio. — Predsed. Mrs. Josie Smrekar, 3559 E. 80 St. Tajnica Miss Agnes Bobnar, 3522 E. 81 St. Zastopnica Terezija Godec, 3555 E. 80 St. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo.

152. Društvo sv. Mihaela, So. Dearing, Ill. — Predsednik Luka Mataich, 2524 East 10th St. Tajnik Geo. avičič, 10840 Torrence Ave. Zastop. deljo v mesecu v S. N. Domu. — Sime Furlan, 10823 Bensley Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Doffy dvorani ob 2. uri pop.

153. Društvo sv. Jeronima, Canonsburg, Pa. — Predsednik Anton Bevc ml. Bx. 218 Canonsburg, Pa. Tajnik in zastopnik John Pelhan, box 174, Hou-

ston, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v prostorih rojaka A. Bevc.

154. Društvo Marije Majnika, Peoria, Ill. — Predsednik Ig. Terlep, 510 Oakland Ave. Tajnik Josip Kocjan, 419 S. Park Ave. Zastopnik Josef Kuhei, 319 Easton Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo popoldne na 319 Easton St.

156. Društvo sv. Ane, Chisholm, Minn. — Predsednica Mary Pucel 223 W. Poplar St. Tajnica Mary Champa, 311 W. Poplar St. Zastopnica Carolina Baraga, 326 W. Poplar St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Ljudski čitalnici.

157. Društvo Kraljice Majnika, Sheboygan Wis. — Predsednica Marijeta Eržen, 1420 Gele Ave. Taj. Mary Prislant, 723 Georgia Ave. Zastopnica Mary Godec 520 N. Water Street. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo sredo v mesecu v cerkv. dvor.

158. Društvo sv. Antona Padov., Hostetter, Pa. — Predsednik Martin Zabkar, Box 183. Tajnik Joe Zakrajšek, box 12, Pleasant Unity, Pa. Zastopnik Joe Zakrajšek, box 12, Pleasant Unity, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Slov. Hrv. Narodnem Domu.

160. Društ. Mar. Čist. Spoč., Kansas, City, Kans. — Predsed. Agnes Zakrajšek, 521 Sandusky Ave. Tajnica Terezija Cvitkovich, 518 Dugarro St. Zast. Johana Jeselnik 628, Tenney Avenue. Redna meseč. seja se vrši vsako prvo nedeljo v slovenski šolski dvorani.

161. Društvo sv. Alojzija, Gilbert, Minn. — Predsednik Alois Verbič, box 622. Tajnik Mike Semaja, Box 353 Gilbert, Minn. Zastopnik Josip Korolec, box 584. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v prost. sobr. Louis Verbič.

162. Društvo sv. Marije Magdalene, Cleveland, Ohio. — Predsednica Helena Malby, 1105 E. 63rd St. Tajnica Josephine Menart, 1277 Norwood Road. Zastopnica Frances Zulich 1081 Addison Road. Redna seja se vrši vsaki prvi ponedeljek v stari dvorani šole sv. Vida.

163. Društvo sv. Mihaela Pittsburgh, Pa. — Predsednik Josip Bartolič, 134 Harrah St. Millvale, Pa. Tajnik Mate Brozenič, 95 — 44th St. Pgh. Pa. Zastop. Matt Gračan 5169 Natrona Way, Pittsburgh, Pa. Preds. odbora boleste: Mike Mance, 4717 Hatfield Street, Pgh., Pa. Predsednica odbora bolesti za članice: Barbara Rudar, 10 Md. Ave., Millvale, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Strela ubila mater in sina. Pri nevihti dne 2. avgusta zvečer je v okolici Svočine udarila strela v viničarijo na Špičniku, v kateri je bila družina viničarja Kranjca. Strela je ubila ženo in 21-letnega sina Petra, medtem ko se mlajši otrokom ni ničesar zgodilo.

Smrtna nesreča. V Hrastju pri Gornji Radgoni je mlinar Valentin Divjak pri mlinu nekaj popravljaj. Pri tem ga je prijelo kolo in ga vrtele okrog, dokler se ni samo ustavilo. Divjak je bil težko poškodovan in je kmalu nato izdihnil.

Nesreča s samokresom. Jernej Gole, 20-letni posestnikov sin iz St. Janja pri Krškem, je ogledoval samokres. Opazil seveda ni, da je nabasan. Valjal ga je toliko časa po rokah, da se je sprožil. Krogla ga je zadela v glavo. Težko ranjenega fanta so prepeljali v bolnišnico.

Naval - Pogacnik zgorel. Operni pevec Naval - Pogacnik se je vozil iz Berlina v Rusijo po svojo rodovino. Med potoma so napadli vlak ruski roparji, vlak je začel goreti in Pogacnik je našel v ognju smrt. Vest še ni popolnoma zanesljiva.

Roparji na Kočevskem nadaljujejo svoje delo. Komaj se je dodobra zaznalo o roparskem napadu na dva rajnolska posestnika med Mozljem in Livoldom, ki so jima s samokresi v roki odvzeli nad 6000 kron gotovine in listine, že se je izvršil nov zločin. Dne 1. avgusta je bil namreč na enak način napaden in izropan trgovec Ivan Mihelič iz Starega trga pri Črnomlju, ko se je peljal po opravih v Kočevje. Napad je bil izvršen v gozdu pri Knežji Lipi. K sreči je trgovec Mihelič, ki ga je neka žena opozorila na zadnji roparski napad, shranil večjo svoto denarja drugje. Roparji so mu odvzeli ves denar, ki ga je imel pri sebi v listnici. Kakor se poroča, gre tu za dva roparja brez vsake maske, ki sta srednje dobro oblečena in govorita hrvatsko. Oblasti zasledujejo z vso vne-merno javno varnost ogrožajoče elemente.

Slaba letina na štajerskem. Žetev po vsem slovenskem štajerskem je izpadla mnogo slabše nego lani. Povprečno je dala pšenica komaj polovico toliko, kakor lani, dasi je pšenica v splošnem boljše rodila, nego ostala žita. Koruza je zdrava, a zelo potrebuje dežja, zlasti v pešeni zemlji. Suša je napravila zlasti mnogo škode v Savinjski dolini, kjer je vzela vsaj že eno četrtino hmeljskega pridelka in skoro vso otavo. Tudi sadje odpada. Dež, ki je padel pred par dnevi, je neprecenljive vrednosti, čeprav ga je še mnogo premalo.

Napeljava električnega toka iz Fale do Trbovlj. V Celju se je vršilo te dni v Zadrugi zvezi posvetovanja, na katerem je referiral ravnatelj falske elektrarne inž. Droschl o napeljavi električnega toka iz Fale preko Maribora, Slov. Bistrice, Konjice, Celja in Laškega do Trbovlj. Ta projekt je že star, vendar bo realizacije ni prišlo, ker falska elektrarna še ni bila nacionalizirana in ker ni bilo potrebnega kapitala in končno ne rezerve za slučaj preobremenitve omrežja. Prvo in drugo vprašanje je sedaj rešeno, vprašanje glede rezerve pa je rešeno s tem, da je Fala podpisala pogodbo s Trbovljsko premogokopno družbo, glasom katere si obe družbi v slučaju potrebe pomagata s tokom.

Madžarske tvornice vagonov so dovršile te dni popravil 2500 vagonov in 400 lokomotiv za Jugoslavijo. Obenem pa so dobile nova naročila pri katerih gre zopet za popravilo 2500 vagonov in 400 lokomotiv, kar bo stalo približno 2 milijardi kron.

Proglasitev Jana Husa za svetnika. — Jana Husa, nekdanjega praškega župnika in poznejšega cerkvenega reformatorja, katerega so kot krivoverca obsodili in sežgali na grmadi v Kostnici, namerava sinoda češkoslovaške narodne cerkve proglasiti za svetnika. Posebna komisija je že dovršila delo kanonizacije.

Prebivalstvo češkoslovaške. Po zadnjem ljudskem štetju ima češkoslovaška 13.604.870 prebivalcev. Od teh je 8.759.186 češkoslovakov, 459.750 rusov, 75.656 Poljakov, 3.122.390 Nemcev, 745.939 Madžarov in 180.332 Židov.

IZ JULJSKE BENEČIJE. V smrt za svojega otroka. V vasi Strancarji v vipavskem okraju se je pripetila tragična nesreča. Dveletna Rozinka Trbižan se je igrala na travniku pri odprtem vodnjaku. Zdrsnila je v vodo. Mati je prišla ravno v tem trenutku od koscev, katerim je bila nesla južno. Hitela je po ka-menitih stopnicah v vodnjak po svojega otroka. Na kraju nesreče prihiteli oče je še pravočasno rešil otroka, a ženo in mater svojih štirih otrok je venkaj potegnil že mrtvo. Dala je življenje za svoje dete.

Šole postojnskega okraja. "Il Popolo Friulano", ki izhaja v Gorici, prinaša poročilo, da je v postojnskem okraju 545 šol s skupno 119 razredmi, od katerih so štirje razredi italijanski. Izmed 112 učiteljev, ki poučujejo na teh šolah, so "samo" štirje Italijani, vsi drugi so Slovenci. Trije laški učitelji so v Postojni, eden je v St. Petru na Krasu. Toda — dostavlja list — poučevanje italijanske se povsod vrši z velikim uspehom. Tako se v Trnovem poučuje italijansko po 15 ur na teden, v Šturjah 5 ur, v Sv. Petru na Krasu 19 ur na teden. Dopisnik dalje tudi z vidnim veseljem ugotavlja dejstvo, da se šole udeležujejo vseh pomembnih slavnosti, tako so proslavile 600letnico Dantejevega spomina lani. Spomin Mazzinijev, spomin neznanega vojaka, dalje so se šole udeležile sprejema kralja s svojim učnim osebjem vred. Tako je koncu koncev dopisnik s postojnskim okrajem popolnoma zadovoljen in prizna, da se je že mnogo storilo, a kar se ni storilo, upajo, da se do vrši prihodnje leto in v bodoče sploh.

— K temu dostavlja tržaška "Edinost": Ni naš namen, da bi se prerekli z dopisnikom, ko vendar ve pri nas že vsak pastir, kako je s poučevanjem laščine na naših ljudskih šolah. Vemo, da se po nekaterih šolah poučuje prav mnogo italijansko in tudi priznamo, da je prav, da se poučuje italijansko tam, kjer se je poprej poučevala nemščina in v toliko, v kolikor se je ta poprej poučevala. Ne mogla pa bi dopustiti, da bi se italijanski jezik poučeval v enorazrednih ljudskih šolah po več ur na teden na škodo slovenske in drugim predmetom. Po tej metodi bi prišli kmalu v isti položaj kot koroski Slovenci s svojimi solami, v katerih se niso mogli otroci priučiti niti nemščini niti slovenščini. Ravnotako čudna je tudi opazka, ki se tiče soudeležbe in sodelovanja. Celotno praznovanje spomina mož, ki so čisto splošnega značaja, last vseh, je moralo trpeti pod oficelnim pritiskom in s tem izgubiti vsak čar in vsako ljubezen do stvari — recimo v tem slučaju obhajanje Dantejevega spomina. Kako je pa bila z drugimi, si lahko vsak misli in le kdor je naiven, se more veseliti takih uspehov, ki jim poleg tega prerokujejo še lepšo bodočnost.

Velik požar v Šmihelju v postojnskem okraju. V ponedeljek 28. avgusta ob pol eni uri ponoči je v Šmihelu, občina Hrenovice, nenadoma izbruhnil silen požar, ki je obšel v par minutah celo vrsto hiš. Kljub temu, da je bila takoj cela vas na nogah in hitela braniti, ni bilo več mogoče veliko pomagati, ker se je ogenj vsled precej močne burje in velike suše bliskovito širil in komaj so prebivalci zbežali iz gorečih hiš ter ušli grozni smrti v ognju. Vendar ne vsi. 49-letnega Janeza Šantelj (vulgo Roletovega) je v spanju na podu, kjer je ležal zajel ogenj, tako da je revež nesrečno končal v plamenih. Našli so od njega le nekaj okostja. Požarna bramba iz Landola, ki je najbližja Šmihelu, je bila takoj na mestu in posrečilo se ji je kljub temu, da je bilo le bolj malo vode v vasi, ubraniti plamenom hišo št. 41 (mld. Cej.). Kmalu nato so prihiteli z brigadnicami še drugi ognjegasi iz Hruševja, Razdrtega, Postojne, Vel. Otoka in iz Studenega. Kljub vsej požrtvovalnosti niso mogli veliko pomagati, ker je bila vas že popolnoma brez vode. Pomagali so si z gnojnico in tako preprečili še večjo nesrečo.

Pogorele so 11 gospodarjem hiše in gospodarska poslopja, 2 gospodarjema gospodarska poslopja, 3 je pogorelo seno in eni družini vse premičnine. Francu Šantelj, kjer je ogenj nastal in čigar brat je bil ponesrečen, kakor že omenjeno, je zgorelo poleg hiše in gospodarskega poslopja in vseh premičnin tudi par konj, 4 krave, 6 prašičev in 25 kokoši. Revež je popolnoma uničen, ker ni bil niti zavarovan. Tudi drugim posestnikom je poginilo nekaj prašičev. Skupna škoda znaša približno pol milijona lir. Pogoreleci prosijo za milodare, ki jih je naslovlili: Županstvo občine Hrenovice pri Postojni, Venezia Giulia, Italija. Župan Dužnik.

PISMO IZ GORICE. Se stojimo pod vtisom krških dogodkov. Zločin, ki so ga naredili organizirani morilci in požigalec nad našim narodom, ne ostane pozabljen. Zato, ker se je izvršila sodba brez sodnika in zasliševanja in brez zakonov samosilno in krivično. Vsak dan bolj se širi glas, da spomenika na Krnu sploh ni poškodovala človeška roka, ampak strela. Vstajajo celo jasne priče, ki zadevo postavljajo v dozdaj še neznan, čisto drugo luč. Tudi do naše oblasti, ki ima lepo in starodavno navado, da tepta zakone ob vsaki priliki, je že prodrl ta glas. Bila je oblast že tudi pozvana od naših zastopnikov, naj zalevo preišče in izpregovori svojo besedo. Sama oblast namreč nima toliko časti, da bi ugotovila, kaj se je zgodilo. Zdaj je obljubila, da pošlje na Krn komisijo in spregovori svojo besedo. Imela je iti na Krn dne 17. avg. Če je res šla, še ne vemo, še manj moremo slutiti, kaj bo rekla. Ali bo oblast krivična tudi to pot.

No, ena milost nam so vendarle izkazali. Tiste tri nedolžne fantiče s Kobariškega, ki so dva meseca ječali v ječi, in ki so jih baje pretepli, so izpustili na svobodo. Nad dva meseca je bilo treba, da so spoznali, kar je bilo vsakomur takoj jasno: trije pastirji ne morejo poškodovati spomenika.

Pač pa smejo delati drugi, kar sami hočejo. Za časa stavke so padale bombe in pokali strelji. Hišne preiskave je naredila oblast le pri komunistih. Po noči vpijejo po ulicah, na opomin orožnikov streljajo, tudi bomba zopet pade. Vse v imenu svobode. Gorški fašisti so zadnje čase postali na poseben način podjetni. Že z več strani na deželi imamo poročila, da naredijo izlet v vasi, kjer se vrši kaka veselica, tombola in ples in pregledujejo, če je vse v redu, če visi laška trobojnica in iščejo prilike za pretep. Z imeni bi lahko našteali take vasi. Obžalovati moramo le, če se najde mladina, ki se samo radi ljube-ga plesa pred temi ljudmi poniža. Vendar moramo priznati našim ljudem v čast, da so taki slučaji redki.

ZASTOPNIK CUNARD ČRTE bo vodil jugoslovanski izlet na "Seythiji".

Mr. J. Kampotich, član new-yorškega tujezemskega parlamenta Cunard črte, bo vodil jugoslovanske izletnike, ki bodo odpotovali iz New Yorka dne 25. novembra na z oljem kurjeni "Seythiji", največjem parniku, kar jih je bilo kdaj v Dubrovniku, jadranskem pristanišču Jugoslavije. Mr. Kampotich se je pred kratkim vrnil s potovanja po Jugoslaviji ter popolnoma pozna tamkaj prevladujoče razmere.

Dne 6. decembra odpluje prati Jugoslaviji "Tuscania", ki dospe v Dubrovnik 23. decembra.

Ne pošiljajte denarja!

Ne mislite, da je to kaka izvanredna razprodaja čevljev. — Niti centa vam ni treba poslati. — Izpolnite samo dolnji kupon in ga pošljite nam. Ko boste čevlje prejeli jih dobro pregledajte; obujte jih, da se prepričate, kako udobno vam pristajajo. Če boste potem mislili, da ni to v resnici lepa priložnost in veljanska razprodaja, vrnite nam čevlje nazaj; niti centa ne boste izgubili. Izpolnite kupon in nam ga še danes pošljite, dokler je ta razprodaja v veljavi.

Te čevlje lahko nosite v najslabšem vremenu za delo. Zalegli vam bodo za dva druga para. Narejeni so po znanih Blucherjevih kopitih; usnje je ustrojeno na poseben način, vsled česar je mehko in prikladno za noge. Podplati so močni, tako tudi pete. Velik širok jezik brani dohod blata in vode k nogi. Tudi gornji del usnja na teh čevljih je močan, da ga voda ne premoči. V zalogi imamo velikosti od št. 6 do 12. Naročite št. 941 še danes!

Ne pošiljajte denarja!

POŠLJITE KUPON. Ne pošiljajte nobenega centa, dokler čevljev ne prejmete; potem plačate pismonoši samo \$3.65. Ako niste s čevlji zadovoljni, vrnite jih nazaj, pa vam vaš denar takoj povrnemo.

Standard Sales Co., Dept. S1-11
2656 W. North Ave., Chicago, Ill.

Pošljite mi par čevljev za delo št. 941. Plačal bom zanje \$3.65 in ne več, ko jih dobim. Če mi ne bodo ugajali, vam jih pošljem nazaj, narkar mi boste moj denar povrnil.

Velikost čevljev _____

Ime _____

Naslov _____

Pozor krajevna društva K. S.

K. Jednote!

V vašo lastno korist vas opozarjamo na sledečo važno stvar:

Ali ni boljše imeti denar tudi varno naložen po 5 odstot, 5½ odstot, 6 odstot. in še več odstot. obresti, kakor samo po 3 odstot ali 4 odstot? Razlika pri tem na leto je velika. Ako imate torej le par sto dol. društvene denarja na razpolago, naložite ga v zanesljive mestne, okrajne ali državne bonde, ki vam donajajo več obresti. V slučaju nujnosti, bonde lahko vedno prodate.

Mi imamo na prodaj raznovrstne bonde in vrednostne papirje. Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. J. smo tej podp. organizaciji mi prodali. Delujemo pošteno in solidno. Pišite nam v slovenskem jeziku za pojasnilo.

A. C. ALLYN & Co.

71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

Slovanski Informacijski Urad.

(SLAVIC INFORMATION BUREAU)

503 BALTIC BUILDING, WASHINGTON, D. C.

Izvršuje sledeča dela: Daje z veseljem navodila našim izseljencem kako zamorejo brezplačno dobiti od 100 do 400 akrov državne zemlje. Pošilja denar v vse dele Evrope, osobito v Jugoslavijo in Čehoslovakijo na najbolj hiter in najbolj zanesljiv način. — Pomaga pri pridobivanju patentov na razne iznajdbe in tukajšnjem državnem patentnem uradu. — Bivšim avstrijskim podanikom pomaga pri pridobitvi zemljiške in osebne lastnine, katero ima še vedno varuh tujega premoženja (Alien Property Custodian) v svoji oskrbi. — V zapuščinskih zadevah pomaga iztirjati zapuščinske pokojnine, da isto dobijo dediči v roke. Prestavlja raznovrstne listine iz vseh slovanskih jezikov na angleško in naobratno. Gre na roke izumiteljem pri prodaji patentov. Pomaga iskati pogrešane osebe.

Bodite previdni z denarjem! Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti vedno večje množine denarja med ljudstvom delajo špekulacije velike dobičke z onimi, ki jim gre do limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno ulogo

po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete. Naša banka je pod nadzorom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavljajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti s nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter vam jih bomo shranili brezplačno.

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00

Prebitek \$360,000.00

Zgodovinski podatki Združenih držav.

(Nadaljevanje.)

Suženjsko vprašanje v senatu.

Ker je leta 1856 povzročilo suženjsko vprašanje vedno več napetosti med prebivalstvom severnih in južnih držav s tem, da je bil sever za popolno odpravo suženjstva, jug pa ne, je prišlo dne 22. maja istega leta v senatski zbornici do resnih prizorov. Isti dan je nastopil senator Charles Sumner iz Massachusetts, glavni vodja protisuženjskega gibanja, ter je v svojem govoru ostro napadel državo Kansas, tako tudi Južno Karolino, ker na noben način nočeta odpraviti suženjstva. V tem svojem govoru je hudo razžalil senatorja Butlerja iz države Južna Karolina. Vsled tega se je pa nad Sumnerjem masčeval Butlerjev ožji prijatelj, kongresnik Preston Brooks s tem, da je Sumnerja v njegovi pisarni z debelo palico pretepel in hudo ranil na glavi. Posledice poškodbe so bile tako hude, da Sumner ni mogel 4 leta zatem več svoje službe v senatu opravljati. Dasiravno je hotela kongresna zbornica vsled tega nasilnega Brooksa izključiti iz zbornice, ni zamogla nikdar dobiti zahtevane dv tretjinske večine glasov; vseeno je pa Brooks zatem resigniral, na kar je bil pri prihodnjih volitvah zopet izvoljen z veliko večino.

Buchananova administracija 1857—1861.

Ko so se bližale nove predsedniške volitve za časa Piercejeve administracije, je nastalo dosti izprememb med vsemi tedanjimi glavnimi političnimi strankami. V severnih državah živeči volileci so se odcepili od znane stranke "Whigovcev". Ta spor je povzročil kompromisni zakon še iz leta 1850, dalje zakon o begunskih sužnjih in Kans., Neb. zakon. Skoro vsi demokratje, pristaši protisuženjskega vprašanja so opuščali svojo politično stranko, na kar je stopila v javnost nova politična stranka — republikancev. Prva narodna konvencija te stranke se je vršila v Filadelfiji dne 17. junija 1856, kateri je predsedoval John C. Fremont. Demokratska stranka je isto leto nominirala Jamesa Buchanana za predsedniškega kandidata. Pri glavnih volitvah je dobil demokratski kandidat Buchanan 174 elektoralnih glasov, republikanski kandidat Fremont pa 114.

(Petnajsti predsednik Združenih držav J. Buchanan je bil rojen v vasi Cove Cap, okraj Franklin, država Penna. dne 23. aprila leta 1791; po poklicu je bil odvetnik in prvi v kongresu izvoljen l. 1820. Leta 1832 ga je tedanji predsednik Jackson imenoval za ruskega ministra; v zvezni senat je bil izvoljen l. 1834; enajst let zatem, (1845) je bil pa za časa predsednika Polka državni tajnik. Ker je bilo l. 1853 izpraznjeno mesto ameriškega poslanika v Angliji, je Buchanan nastopil to službo in isto obdržal, dokler ni bil izvoljen za predsednika Združenih držav. Umrli je dne 1. junija 1868 v Wheatland, Pa.)

Dva dni po Buchananovi inauguraciji je imelo najvišje zvezno sodišče neko jako važno zadevo na dnevnem redu. To nadsodišče je izreklo svoj odlok v zadevi sužnja Dred Scotta, katerega je njegov gospodar s sabo iz države Misso-ri v Illinois odvedel. Prva država je bila suženjska, druga pa ne. V Illinoisu je navedeni suženj živel 4 leta, na kar je delal nekaj časa tudi v državi Minnesotā in zatem bil

zopet nazaj poslan v državo Missouri. Scott je svojega gospodarja tožil in zahteval svobodo pod pretvezo, da je živel več let v svobodni državi. Tedanji zvezni nadsodišče je pa odločilo, da Scott ni ameriški državljan, torej tudi ne more nastopiti pred zveznim nadsodiščem. Tedanji nadsodnik Taney je dalje zatrjeval, da navedeni suženj ne more vsled tega zahtevati svoje svobode; da lastniki sužnjev lahko iste s sabo jemljejo iz ene države v drugo, kakor kako, drugo svojo lastnino in premičnino; končno je zvezno nadsodišče določilo, da je bil znani Misso-urski kompromis protustaven, torej — neveljaven. Za ta odlok je glasovalo sedem zveznih nadsodnikov, proti pa dva.

Gorinavedena določba je otvorila vsem teritorijem Združenih držav novo pot do suženjstva. Prebivalci v severnih pokrajinah te določbe naravno niso odobrvali, pač so se pa veselili svoje zmage prebivalci južnih držav. Dve leti zatem se je vršila v Vicksburgu, Ky. konvencija zastopnikov devetih južnih držav, na kateri je bil sprejet zakonski načrt, da naj se vse suženjstvo v Združenih državah odpravi.

Kriza leta 1857. . . Nove države.

Pet mesecev po Buchananovi inavguraciji je neka večja banka v Ohio propadla. Istočasno je nastopila velika kriza vsled tega, ker so banke preveč denarja posojevale raznim železnicam za gradbo novih prog in postaj. Skoro vse tovarne in rovi so bili zaprti, kar je povzročilo tisočim in tisočim dveletno krizo vsled brezdelja. Ljudstvo je moralo v tem času prestatu dosti hudega; še le po preteku dveh let, so se delavske razmere nekoliko zboljšale in sčasoma zopet postale normalne. V teh letih je bilo tudi v državi Colorado odkritih več zlatih rudnikov, v Nevadi pa srebrnih. V Pennsylvaniji so odkrili velike premogovnike in oljnate vrelce, tako da je vse to polagoma pospešilo zaželeno prosperiteto v deželi.

Ta čas, (l. 1858) je bila v Unijo sprejeta nova država Minnesota; leto kasneje (1859) pa država Oregon. Sledeča država ni dovoljevala naseljevanja svobodnih črncev.

Lincoln—Douglasova debata.

Leta 1858. so demokratje iz Illinoisa zopet nominirali nam že znanega Douglasa za zveznega senatorja, med tem ko so republikanci nominirali Abrahama Lincolna za enakega urad. Oba nasprotna si kandidata sta v državi Illinois prirejela svoje politične shode. Lincoln je večkrat pozval Douglasa na debato o rešitvi suženjskega vprašanja, osobito glede Dred Scottove afere. Ta debata in zanimanje za odpravo suženjstva, je kmalu zatem prešinila vse prebivalstvo Združenih držav. Pri končnih volitvah je bil pa Lincoln poražen, ker so zmagali demokratje in na ta način zagotovili mesto znanega senatorja Douglasa. Vseeno je pa ta prvi javen nastop Lincolna dosti pripomogel da je postajal med ljudstvom vedno bolj in bolj popularen. Lincoln je s tem dosegel čast, da so ga republikanci na prihodnji narodni konvenciji postavili in nominirali za predsedniškega kandidata.

John Brownov napad.

Dasiravno je bil na konvenciji v Vicksburgu sprejet predlog za odpravo suženjstva, vendar ta važna točka še ni prišla v kongres, ali senat v

končno rešitev. Vprašanje glede suženjstva se je soobito še poostrišlo s sledečim slučajem:

V državo Kansas se je iz države Ohio priselil vnet prijatelj suženjev John Brown z namenom, da bi ondi pridobil sužnje na svojo stran in se z njimi uprl ne samo gospodarjem, ampak tudi vladi. Ker se mu je posrečilo nekaj sužnjem v to svrhu pregovoriti, je z njimi vred odpotoval proti Harpers Ferry v državo Virginia, kjer se je nabajal velik državni arzenal. Ta arzenal bi bilo treba naskočiti in si prisvojiti orožje, bitem pa s sužnji vred pobegniti v gorovje. Kakor sklenjeno, tako storjeno. Brown je dne 16. okt. 1859 z devetnajstimi svojimi pristaši (črnici) v resnici skušal napasti navedeni arzenal, toda ta korak se mu ni posrečil; v hudem spopadu se je moral vdati, na kar so ga vjeli in stavili pred zvezno sodišče; bil je obsojen na smrt in obešen; taka usoda je kasneje zadela še 6 njegovih prijateljev.

Kakor ima skoro vsaka slaba stvar tudi svoje dobre posledice, tako je tudi Brownov napad povzročil splošno govorico med ljudstvom in splošno sočutje za zamorske sužnje, bodisi na severu, tako tudi na jugu. Od istega časa je pričelo ljudstvo razmišljati, da bi bilo res umestno in pravilno, ako se suženjstvo širom držav enkrat za vselej odpravi; naenkrat se je pojavilo splošno protisuženjsko gibanje v vseh državah osobito še vsled tega, kar so republikanci obljubovali odpravo suženjstva, kakor hitro pridejo oni na krmilo vlade.

(Dalje sledi.)

4 leta v ruskem ujetništvu

(Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.)

(Nadaljevanje.)

Kaj so boljševiki? Boljševiki nastopajo z orožjem. Prva memba vlade. Kerenski na begu. Prevarana Rusija.

Ker so se boljševiki bali, da samo z besedami in obljubami ne dosežejo nič, so nastopili z drugim sredstvom, z — orožjem v roki; bali so se namreč raznih obljub svojih nasprotnih strank. In res, posrečilo se je boljševikom dobiti pretežno število vojaštva na svojo stran z obljubljenim mirom, tako, da so imeli večino na svoji strani. Večina, predstavljena na ruski jezik znači "boljšinstvo", ali boljševizem, od tega prihaja torej beseda boljševiki. Nikar ne mislite, da ta beseda izvira iz lepih lastnosti stranke, n. pr. kako "zbojšanje"; ista znači le "večino", ali njeno moč.

Torej takoj zatem, ko je dobil Lenin večino vojaštva na svojo stran, so začeli boljševiki rogoviliti po Petrogradu in sicer ne več z besedo, ampak z — orožjem. Zdaj pa ni šlo vse tako gladko kot tedaj, ko se je car odpovedal prestolu; koncem meseca oktobra 1917 so se medsebojno borile v Petrogradu čete Kerenskija in Trockija (boljševiki) ter kozaki, pod vodstvom kozškega generala Krasnova. Ti bratomorni boji so se pričeli dne 24. oktobra; drugi dan (25. okt.) so že boljševiki s Trockijem na čelu oblegali Zimsko palačo (prej carska palača), kamor so streljali tudi s topovi raz petropavlovske trdnjave. Nasprotniki boljševikov so odbijali napad ter streljali raz oken velike Zimske palače. Ta boj, katerega so očividci opazovali, je bil veliko hujši, kot v marcu istega leta; tudi križarka "Aurora" je priplula po reki Nevi, da pomaga bombardirati nasprotnike boljševikov. Stolno

mesto Rusije je videlo sedaj najbolj krvave prizore strašne revolucije. Boj v Petrogradu se je razvijal vedno hujše. Dasiravno so boljševiki zasedli vladno palačo, s tem še niso dosegli vsega, kajti punt se je vedno bolj in bolj razvijal naprjen proti boljševikom. Dne 29. oktobra se je na vso moč uprla petrograjska mladina in inteligenca, častniki in drugi, pa so bili premagani. Noč od 30. do 31. oktobra 1917 je zapečatila usodo Petrograda in cele Rusije; to noč so boljševiki dosegli višek svoje zmage ter si osvojili vladno silo. Ta noč bo v zgodovini ruskega naroda zapisana s krvavimi črkami, ko so zmagali boljševiki. Takoj zatem se je moral vodja ruske republike Aleksander Kerenski umakniti s svojo armado pred zmagalet boljševiki; tudi general Krasnov se jim je moral umakniti s svojimi kozaki.

Dne 1. novembra ob 3. uri pokliče Kerenski k sebi generala Krasnova ter mu veli:

"General, Vi ste mene prodali; Vaši kozaki govorijo, da me bodo aretirali!"

"Da!" odgovori general, "čul sem o tem."

"In častniki govorijo tudi", dostavlja Kerenski.

"Tudi častniki niso več zadovoljni z Vami", ugovarja Krasnov.

"Kaj naj zdaj napravim?" tarna ves potrti Kerenski.

"Belo zastavo vzemite, pa pojdite z njo v Petrograd", svetuje mu general.

"Tako tudi napravim", mu je odgovoril Kerenski. — "Dajte mi nekaj Vaših kozakov za stražo."

General Krasnov mu je velel, da naj se pripravi na pot in rekel, da mu bo dal zahtevane kozake za stražo, kar je tudi v resnici storil. Ko so prišli določeni kozaki, da bi Kerenskija spremljali v Petrograd, pa čudo — Kerenskija že ni bilo nikjer; zbežal in izgubil je neznanokam ter pustil za sabo mnogo ugibanj: Kje je Kerenski?

To se je vršilo v Gatčini blizu Carskega sela in Petrograda, kjer so boljševiki ujeli kozake generala Krasnova in pripadnike Kerenskija. Zmaga boljševikov je bila torej izvojevana.

Ni pa pri tem tekla kri samo v Petrogradu; tudi v Moskvi je bil krvav boj, dalje v Saratovu in v vseh drugih, večjih mestih, kajti povsod so boljševiki naleteli na upor, in povsod so zmagali. Istočasno so se pričeli domov vračati tudi vojaki s fronte, ki so prinesli s sabo puške, naboje, sablje in drugo orožje. Kako veseli so bili ti vojaki, ko so oznanjevali in mislili, da je že mir? — Vojne ne bo več zdaj, ker so boljševiki zmagali. To Vam je bilo vrvenja in praznega govorjenja; vojaki so se hvalili, kako so zdaj svedobni. —

"Kar samokres sem vzel, pa sem šel v neko hišo v Odesi, ter sem prisilil lastnika hiše, da mi je dal denar!" — Tako se je hvalil sosedov Larka, ko je prišel od vojakov domov.

"Živela svoboda!" je kričal. —

Ko sem ves denar zaigral, sem šel pa po drugega na enak način. Živeli boljševiki, ki nam velijo, da premožne meščane lahko okrademo!"

Potopov Andrej se je pa hvalil, koliko blaga je v neki trgovini nakradel:

"Kar celo vrečo sem ga nabasal in ga prinesel domov; čez dva dni grem zopet ponj; že vem kje se "brezplačno" dobi".

Takega početa so se pod Leninom naučili ruski vojaki. Vendar moram pa pripomniti, da mu niso v tem vsi enako, ali tako sledili. Večje število je bilo onih, ki so se sramovali, da so ruski vojaki tako podivjani, vsled tega so se naravnost ogibali svojih tovaršev.

"Kam je prišla naša Rusija?" so tarnali trezno misleči vojaki. "Kako bo sedaj? Mi smo doma, pustili smo pa bojišče odprto. Kaj, če bi sedaj Nemci pričeli korakati proti Moskvi?" — Drugi so pa takim besedam ugovarjali in se tolažili, da se Nemec gotovo ne bo več bojeval, saj ni bedast? — Ali nam niso boljševiki obljubili in zatrjevali, da se Nemec z Rusijo ne bo več bojeval?" — Tako so ugovarjali kratko misleči ruski vojaki; zgodilo se je drugače, in sicer tako, kakor so pričakovali trezno misleči.

Ni bilo dolgo potem, ko so prišli vsi ruski vojaki domov. Kar naenkrat poče v svet novica, da Nemci prodirajo čez prazno rusko bojišče. — To Vam je bilo krika in vika ob tej novici!

"Germanec! Oj ti prokleti Germanec! — V Rusijo gre! — Ogoljufani smo! — Proč je zdaj z našo Rusijo! — Izdajalstvo! Kdo je tega kriv?" — In stiskali so pesti ubogi ogoljufani Rusi, ter preklinjali Nemce, da je bila groza. Sprva kar verjeti niso mogli kmetje in seljaki v naši vasi; to vest je še le potrdil Andrej Žavjalov, sin posestnika Petra Mihajloviča Žavjalova, moj poznejši gospodar. Le ta je pripovedoval, kako nagunsno so Nemci Ruse ociganili. Stvar je bila taka: Kakor hitro so izpraznili bojišče, so začeli čez mejo prodirati Nemci. Rekel je, da se Rusi niti tega zavedali niso; tako je šlo vse tiho, nepričakovano in hipno. Naš sosedov Andrej je dalje pripovedoval, kako je eden izmed njegovih tovaršev na bojnem polju pritekel v eni sapi ter jim velel, da naj hitro bežijo, ker so jim Nemci za petami. Vsi oni vojaki so namah pustili na bojiš-

ču vse svoje stvari, celo obleko in se na neki lokomotivi še pravočasno rešili. — Nemcem so ondi pustili celo polkovo blagajno, dosti orožja, municije in živeža; naravno, da so to Nemci z velikim veseljem pospravili.

Koliko kletev se je tedaj ustilo na Nemce, kojega so Rusi izročali vragu; proti nebu so se pa dvigali pesti prevaranih Rusov, ki so zaprisegali o sveto in masčevanje izdajalskemu Germanu. — Toda pregovor pravi, da po toči zvoni ti nič ne pomaga; tako tudi ne po smrti kesanje moliti. — Tako tudi Rusom vse to ni nič pomagalo, morali so se radi, ali neradi udati nesrečni usodi. Se le zdaj so se nekaterim oči odprle, ko so uvidevali nesrečni položaj Velike Rusije. Videli so, da je njih domovina izgubljena, če se ne združijo skupno, ter vržejo sovražnika nazaj. Toda tega ni bilo. Zdaj še le so nekateri uvidevali, kako jih je Lenin vodil za nos, ko jim je zatrjeval, da se Nemci nočejo več bojevati. To to je bila le njegova vada, da je pridobil ruske vojske na svojo stran, ki so se zatem povsem potolaženi in varni vrnili domov; med tem so pa naredili prostor za ponovni napad od strani Nemcev.

Nemci so vedno bolj in bolj prodirali naprej, da so že zavzeli vso Ukraino, mesta: Rostov, Minsk, Dvinsk, ter so celo grozili, da zavzamejo še Moskvu in Petrograd.

Marsikdo bi mislil, da se je nova boljševiška vlada odločilo uprta nastopu Nemcev. — Kaj še? Res so malo pokritizirali ter jih malo polasali, tako, da so boljševiki nasuli peska v oči ruskega ljudstva. Zatem je pa ubogi ruski narod prišel za orožje ter pričel boj s kom? — S svojimi lastnimi brati, namesto s sovražnikom Nemcem. Bojni rog je zadonel po Rusiji ter klical brata v boj proti bratu, na kar so se pričele krvave, nepopisne orgije, katere bom skušal v prihodnji številki na kratko opisati.

(Dalje sledi.)

POŠILJAMO DENAR

v Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo in Julijsko Benečijo hitro, zanesljivo in po najnižjem dnevnem kurzu.

VSAKA POŠILJATEV JAMČENA.

Pošiljatelj pošlje pobotnico za prejeti denar, ki jo je lastnoročno podpisal prejemnik, ko je dobil denar v roke.

Danes pošljemo denar po sledečih cenah:

1000 kron za ...\$4.00 100 lir za ...\$6.00

AMERIKANSKI SLOVENEK,

1006 N. Chicago St.

Joliet, Illinois.

P. & L. AVTOMATIČNI SAMOKRES.

Ali ste že imeli kdaj lepšo priliko, kupiti tako fin ter krasen samokres za tako nizko ceno kot tega? Te vrste samokres se je rabilo v francoski in italijanski armadi tekom minule evropske vojne in se jih je spoznalo za najbolj praktične. Narejeni so iz najboljšega jekla za 6 strelcev; so višnjevkasti, ali ponikljasti, 22, 32 in 38 kalibra. Navadna cena je bila \$17.00. Ker se nam je posrečilo kupiti jih primerno število, preostalega od nekega večjega naročila, vam svetujemo, da ta samokres takoj naročite, ker sedaj ga dobite še po znižani ceni \$5.75. Pošljite nam samo za 35c v markah za poštnino, ostanek boste pa lahko plačali, ko blago prejmete. Ako ne boste s tem samokresom zadovoljni, vrnite nam ga, na kar vam bomo takoj plačani znesek do zadnjega centa vrnili. Pišite še danes!

WESTERN ARMS COMPANY, Dept. G. 29, Chicago, Ill.

Imamo ravno to, kar ste iskali.

Ekstrakt za RUM, BOROVICO, KIM-LOVEC VISO (RŽENO) IN TORKOLY SLIVOKO.

Pošljite naročilo danes, na kar vam bomo poslali najboljše vrste in najbolj čiste ekstrakte.

1 steklenica dovolj za 2 galona tekočine\$ 1.35
5 steklenic vsakovrstnega ekstrakta 5.50
10 steklenic vsakovrstnega ekstrakta 10.50

Zavarovalnina in poštnina znaša še 15c posebej.

Zavitke pošljamo na željo tudi C. O. D., ali po ovzvetju.

MUTUAL FLAVOR COMPANY

P. O. Box 997

Dept. K. L.

Pittsburgh, Pa.

Doma in v svetu.

Spisal Zvoran Zvoranov.

(Nadaljevanje.)

Težka žalost in zapuščenost jo je prevzela in s solznimi očmi je obstala ob vratih, skozi katere so se usipale gručice tujece, ki so prišli v Trst. Vsi so hiteli mimo in nikdo se ni zmenil za ubogo kmečko ženo ob izhodu.

Polagoma se je kolodvor izpraznil, vozovi in kočije so oddrdale, le tuintam je hitel mimo še kak potnik, ki se je bil zapoznil, ali pa stopal samozavestno gorindol stražnik, zvesti varuh postave.

In ustavil se je tudi pred Strmčevko tak gospod s svetlo luno pod brado in dolgo sabljo na strani in jo nagovoril prijazno: "Kam ste se pa vi namenili, mati?"

Strmčevka se je razveselila, ko je zaslišala domačo govorico v tem tujem, šumečem mestu, in mu brž začela pripovedovati svojo zgodbo. Povedala mu je, da ima sina v Trstu, da je dobila naznanilo, da je težko ranjen, in da bi ga še enkrat rada videla, če ga še dobi živga, a da ne ve, kam naj se obrne. Solze so ji napolnile oči, ko je pripovedovala vse to....

Stražniku se je smilila, pogledal je na uro in potem dejal: "Počakajte še malce: Jaz končam takoj službo in pojdem domov. Stanujem v bližini bolnišnice, kjer je najbliž vaš sin, in lahko pojdete z mano, da vam pokažem, kjer ga dobite! Tja na klop sedite, pa potrpite še par minut!"

Ona se mu je začela ginjena zahvaljevati: "Nikdar bi se vam ne mogla dovolj hvaležno izkazati. Bog vam poplačaj vašo prijaznost!"

A stražnik jo je prekinil: "Kaj bi se zahvaljevali za tako malenkost!" in odšel.

Kmalu se je vrnil in potem sta skupaj odšla v mesto. Po ulicah ni bilo tako živo kakor okrog kolodvora, kajti strogo je bilo prepovedano shajati se, vsak čas se je zaslišal vojaški boben ali trobenta, mali oddelki vojakov so korakali po mestu, drugi so stražili javna poslopja in trge, kajti vlada je hotela z odločnim postopanjem ustaviti štrajk in nepotrebno prelivanje krvi.

S strahom je zrla Strmčevka na vse to, a le ena misel, ena želja je bila v njenem srcu: da bi sina našla še živga.

Ko je s stražnikom po precej dolgem času zavila krog vogala, ji je ta pokazal veliko, mračno poslopje: "Glej, to je bolnišnica!"

Čuden, neznan strah jo je zopet spreletel kakor tedaj, ko je izvedela, da je France težko ranjen. Neka slabost jo je obšla, bala se je, da se ji zvrti v glavi in da pade na tla. S trepetajočim srcem je stopila ob stražniku, ki jo je vodil po pešeni poti proti vходу v bolnišnico.

Vstopila sta v hladno, mračno vežo z visokimi oboki in stebri, iz katere so peljali hodnik in stopnice na vse strani.

Stražnik je vprašal v tujem jeziku moža, stoječega ob vratih, po Francetu in se dolgo, dolgo pogovarjal z njim. Strmčevka ni ničesar razumela, žalost in strah jo je prevzel, da sina nikdar ne bo več videla. — Bog ve, morda že leži mrtev na parahu, tuj in nepoznan, in nikogar ni pri njem, ki bi zmolil zanj očenaš in mu želel večnega počitka. In morda leži že v grobu, nihče ne ve, kdo je bil, nihče ne ve, kam so ga zagrebali....

Iz teh težkih misli jo je vzdramil glas stražnika, ki ji je dejal: "Idite s tem možem, on vam pokaže, kje je vaš sin. Želim vam, da bi ga našli živga in da bi ozdravel. Z Bogom, pa nikdar ne bodite preveč žalostni!"

Dal ji je roko in Strmčevka se je še enkrat iz srca zahvalila za njegovo prijaznost. Potem jo je peljal vratar bolnišnice po stopnicah v prvo nadstropje, tam govoril nekaj s postrežnico, debelo in neprijazno žensko, ki je bila na hodniku, in potem namignil Strmčevki, naj gre z njo.

Postrežnica jo je vodila dolgo semintja in slednjič odprla vrata v veliko sobo, kjer so bile dolge vrste postelj, na katerih so ležali bolniki. Težak zrak je bil v tej sobi, močen duh po raznih zdravilih je plaval po njej, okna so bila napol zagrnjena, tuintam je vzdihoval bolnik v svojih bolečinah.

Ko so se ji navadile oči na polomrak, ki je bil v sobi, je zagledala daleč gori na drugem koncu zraven postelje nekoga, ki se ji je zdel znan. Ko jo je postrežnica pripeljala bližje, ga je spoznala. Bil je Grudnov Tone, ki je bil ravnokar prišel pogledat k bolnemu prijatelju.

Ko je prišla do njega, ji je molče dal roko in pokazal na zraven stoječo posteljo, na kateri je ležal France.

Zajokala je na glas, ko je uglekala sinov obraz, ko so se odprle za hip njegove oči in se z mrličnim, svetlim pogledom srečale z njenimi.

"Francelj, moj Francelj!" je zaklicala in se sklonila k njemu, a on je ni slišal, kajti bil je v globoki nezvesti.

Tiho jokaje je sedla na stol zraven postelje.

"Nikar ne jokajte!" jo je začel tolažiti Tone. "Zdravniki upajo, da ozdravi. Davi je bila nevarnost velika, a o pol dne so dejali, da mu gre na bolje."

Zarek upanja ji je posvetil v sree, ko je slišala te besede. A vendar so ji tekale solze nevzdržno iz oči, pol iz bridkosti, da je našla sina v tako žalostnem stanju, pol iz veselja, da ga je zopet gledala po tako dolgem času.

Tone ji je začel praviti, kako je bil France ranjen, kako so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki takoj izvlekli kroglo, med tem ko je on naznanil nesrečo v Zapolje.

S solznimi očmi ga je poslušala, a razumela je le malo, kajti njene oči in misli so bile pri sinu, ki je ležal v nezvesti, tako da bi človek mislil, da je mrtev, če bi se včasih ne čul iz njegovih prs težak vzdih.

Strmčevka je presedela vse popoldne pri sinu, ki je bil ves čas v nezvesti in je zdajpazdaj bledel, komaj ga je pustila pol ure samega in šla s Tonetom okrepčat se.

Na večer so prišli zopet zdravniki pregledat Franceta in dejali, da je skoraj gotovo, da srečno ozdravi, in dovolili materi ostati čez noč pri njem.

Tone je potem odšel in obljubil, da pride zopet drugi dan.

Tako je ostala Strmčevka sama pri Francetu.

Sred sobe je gorela motna luč, bolniki so večinoma pospali, le tuintam se je kdo brez miru premetaval po postelji in vzdihoval. Kje daleč je bila ura, zazvonil je električni zvonček s trepetajočimi, boječim glasom, z drsajočimi, tihiimi koraki je šla včasih mimo postrežnica, ali pa je prišel pogledat zdravnik, ki je imel tisto noč službo.

Žalostno, samotno je bilo v duši uboge matere, ki je čula ob postelji težko ranjenega sina.

— Bog ve, ali se še vzbudi iz težkega spanca, ki ga je prevzel na večer, ali se zave in spozna, da je ona pri njem? Bog ve, ali ozdravi, ali bo še kdaj videl očeta, dom in rojstno vas?

Ni si vedela odgovora na ta vprašanja. Vzela je rožni venec v roko in začela moliti, da bi Bog, potolažil njeno žalost, popravila sinu zdaj oedejo, zdaj ledeni obladek, polagala mu roko na čelo in poslušala, ali še diha....

Tako je potekala počasi in žalostno ura za uro.

Ravno tri po polnoči je odbilo, ko je France globoko vzdihnil in odprl oči, iz katerih je bil skoraj izginil mrlični svet.

"Kje sem?" je vprašal šepetaje.

V nepokoju ji je zatrepetalo sree, ko je zaslišala sinov glas, solze veselja so ji napolnile oči, ko se je sklonila k njemu dejala: Pri meni si, Francelj!"

Sin jo je spoznal, žarek veselja je preletel njegov obraz in z drhtečim glasom je vzkliknil: "Mati, vi ste tukaj!"

"Da, od včeraj sem pri tebi!"

"Oh, kako sem srečen, da vas še vidim! Tudi očeta bi se rad videl pred smrtjo in ga prosil odpustitja!"

"Saj ga boš še videl, ko ozdraviš, če Bog da!" je dejala ona in ga poljubila na čelo. V nji sreeh sta bili veselje in sreča, ki je ni mogoče popisati.

"Bog ve, Bog ve, mati, ali se ozdravim? ... Hudo me je Bog kaznoval za mojo nepokorščino!"

"Vse se lahko popravi, saj ti je oče vse odpustil že davno.... Kako ti pa je, Francelj?"

"V prsih me tišči, a zdaj, ko ste vi pri meni, se ne bojim več smrti!" je dejal in zaprl oči.

Tedaj je prišel pogledat zdravnik, in ko je zapazil, da je vročina ponehala in se je bolnik vzbudil iz nezvesti, mu je zapovedal mir in molk.

Odšel je in mati je zopet sedla k vzglavju. Oba sta molčala drug ob drugem v tihi sreči ob tem svidenju in v nji sreeh je bilo več misli, nego bi si jih mogla dopovedati ure in ure....

V par dneh je Francetu vročica popolnoma ponehala in zdravniki so se izjavili, da je ozdravljenje gotovo. Kako se je veselila mati, ki je še vedno trepetala v strahu za njegovo zdravje, ko je to izvedela! Še tisti dan se je poslovila od Franceta s težkim srcem, ker ga je morala zapustiti, a vendar v veselju pričakovanju, da se bosta kmalu zopet videla, ko ozdravi in se vrne za vedno domov.

Delj časa ni mogla ostati v Trstu, kajti doma je bil oče sam in čakal v upanju in strahu, kdaj pride in mu pove, kako je s Francetom.

(Konec prihodnjic.)

DOMAČA ZDRAVILA.

Začimbe in zeliščna zdravila, katera priporoča Msgr. Kneipp v knjigi "Domači zdravnik" imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina, za kaj se rabí.

Math. Pezdur

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

PRISILJEVANJE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

je bilo 1. julija t. l. odprto. Pišite meni da vam naredim pravilne in dobre prošnje. Če oseba ne pride povrnem denar.

Ne odlašajte da ne bo kvota zopet izčrpana. MATIJA SKENDER javni notar za Ameriko in stari kraj 5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

EMIL KISS, BANKIR,

133 Second Ave.

New York, N. Y.

ZASTOPNIŠTVO SLOVENSKE BANKE

D. D. ZAGREB.

PRVE HRVATSKE

ŠTEDIONICE ZAGREB

FRANCOSKE-SREBSKE

BANKE, BELGRAD

in vseh njih podružnic v

JUGOSLAVIJI.

Isplačuje gotovi ameriški dolar in dinar (krone) v kraju.

Prodaja šifkarte za vse proge

Doprema rojake iz kraja.

Izvršuje vse bančne posle.

Sprejema denar na vloge in plačuje 4% obresti.

PIŠITE PO CENIK

Emil Kiss, bankir

133 Second Ave. New

York, N. Y.

Izumitelji

V patentnih zadevah se obrnite na točne in zanesljive patentne odvetnike

A. M. Wilson, Inc.

PATENTS.

315 Victor Building

Washington, D. C.

Našo Slovensko knjigo z informacijo glede pridobivanja patentov vam na željo pošljemo brezplačno. Pišite še danes.

GROZDJE

CALIFORNIŠKEGA i NEWYORKSKEGA pridelka, najbolj kakovosti dobiče v začetku oktobra po najnižjih mogočih cenah pri podpisanih tvrdki. Dobite ga na progi ob Paulina in Blue Island Ave., ali pa v grocerijski trgovini Bisja in Kokel, 1891 W. 22nd St. Za vsa pojasnila glede nabave GROZDJA se obrnite na:

MARTIN NEMANICH

1900 W. 22nd St. Tel. Canal 0080. Chicago, Ill.

NAJBREŽJI moderni parniki sveta.

EDINA direktna Proga v Dubrovnik.

VELIKI IZLET NARAVNOST V DUBROVNIK.

(Parnike gonijo stroji na olje.)

SCYTHIA — 25. Nov.

TUSCANIA — 6. dec.

Največji moderni parniki, ki plujejo naravnost v Jugoslavijo. — Luksus, udobnost, hrana in postrežba nenadkriljiva. Vino zastoni. Privatne kabine. Redka prilika, da posetite vašo domovino na plovcih palačah za nizko ceno. Ne zamudite te prilike! Preskrbite si prostor na parniku že danes. Ne potrebuje konzularnega vizuma. Preko Cherbourga istotako odplujejo vsak torek parniki:

BERENGARDA, AQUITANIA, MAURETANIA

Za karte in druga Pojasnila se obrnite do najbližjega agenta, da lahko že v 9 dneh dospete v Jugoslavijo.

Delnice Jadranske Banke

Narastajoče poslovanje Jadranske banke v zvezi z njenim ekspanzivnim delom v vseh panogah gospodarskega življa v domovini je izkazalo potrebo povečati lastninska obratna sredstva zavoda. V izvršitvi sklepa obnege zborna od 27. maja se je sedaj povišalo delniško glavnico od 120 milijonov kron na 240 milijonov kron z izdajo 300,000 delnic po K400 ali Din. 100/ nominalne.

Iz množičnih vprašanj naših strank glede nakupa delnic nam je sklepali da bojo izseljenci želeli nabaviti delnice III. izdaje, vsled česar se je rok za podpisovanje v Ameriki podaljšal do 31. oktobra t. l.

Naši izseljenci, ki še niso delničarji lahko kupijo delnice pod istimi pogoji kakor nedelničarji v domovini.

Cena za eno delnico je:

(K400 za glavnico in K360 za rezerve) K 760.00

doštevši 5% obresti od 1. jan. do 31.

okt. 1922.....K. 31.70

K791.70

DELNICE IMAJO PRAVICO DO DIVIDENDE ZA L. 1922.

Za leto 1921 dividenda je iznašala 12% to je K 48, in je pričakovati za leto 1922 še boljši dohodek.

Za vpis in informacije se obrnite na:

Frank Sakser State Bank

Glavno zastopstvo Jadranske banke.

82 CORTLANDT STREET NEW YORK CITY.

DENARNE POŠILJATVE.

Jugoslavija:

1000 kron za....\$ 3.50 100 lir za.....\$ 5.50

10.000 kron za 34.00 1000 lir za 50.00

ITALIJA:

1000 kron za....\$ 3.50 100 lir za.....\$ 5.50

10.000 kron za 34.00 1000 lir za 50.00

NOTARSKA DELA.

Izdelujemo notarska dela za tukaj in stari kraj.

Prošnje za pridobitev svojcev iz stare domovine.

Posojujemo in vzamemo posojila na prve vknjižbe (Mortgage).

Prodajamo hiše, lote in farme. Za pojasnila se obrnite na

MLADIĆ & VERDERBAR,

1334 W. 18th St. Chicago, Ill.

Kadar mislite na stari kraj

mislite na

SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

70—9th Ave.

New York City.

Ona pošilja denar v stari kraj potom lastnih direktnih zvez s pošto in zanesljivimi bankami,

prodaja parobrodne listke za vse važne prekmorske linije za potovanje v stari kraj in od tam sem,

Izdeluje izjave za dobavo oseb iz starega kraja in druge notarske listine.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na zgoraj navedeni naslov.

Postrežba točna in solidna.

FIRST

NATIONAL BANK

Established 1857

Geslo naše banke

je točna postrežba in s. ljudnost. Vsak uradnik in uslužbenec naše banke se zaveda važnosti, da z Vami uljudno obneje, in da Vas točno ter zadovoljno postreže. Ako stopite torej z nami v poslovno zvezo, ste lahko zagotovljeni največje pozornosti, katero boste odobrvali.

Tekom zadnjih petinšestdeset let se je ta banka držala vedno uljudne postrežbe napram občinstvu našega mesta. Med tem časom se je to banko postavilo na trdno podlago in v občno zadovoljnost. Gotovo se bo ta banka tudi Vam dopadla. Odprite torej še danes svoj račun v tej banki ter se o naši solidnosti še sami prepričajte.

TA BANKA USPEŠNO DELUJE OD LETA 1857

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET